

Beskrivelse af selekterede kloner af træer og buske til anlæg, hegn, hække og haver

Description of selected clones of trees and shrubs for parks, hedges and gardens

Poul Erik Brander
Afdeling for Landskabsplanter
Hornum

Tidsskrift for Planteavls Specialserie

Beretning nr. S 2093 - 1990

Beskrivelse af selekterede kloner af træer og buske til anlæg, hegn, hække og haver

Description of selected clones of trees and shrubs for parks, hedges and gardens

Statens
Planteavlsvforsøg
Landskabsplanter 12
2800 Lyngby, Danmark 10

Poul Erik Brander
Afdeling for Landskabsplanter
Hornum

Resumé

I en serie af sorts- og klonforsøg med træer og buske, beregnet til anvendelse i anlæg, haver og læhegn, er der foretaget selektion af de mest dyrkningsværdige sorter og kloner.

Forsøgene har vist, at der i mange tilfælde er blevet dyrket meget forskellige kloner inden for samme sort, og i andre tilfælde er blevet dyrket unavngivne, tilfældige kloner af arten. Klonernes forskellighed kom til udtryk i forskellige egenskaber, såsom hårdførhed, sygdomsmodtagelighed, blomsterrigdom, vækstkraft, vækstform, løv m.m.

En del af de beskrevne sorter er nye som er udvalgt i populationer hentet fra samlinger eller på arternes naturlige voksested.

De kloner, som det ikke har været muligt at identificere som beskrevne, navngivne sorter, har fået et nyt sortsnavn.

De selekterede sorters klimatolerance, modtagelighed for sygdomme og dyrkningsegenskaber er blevet undersøgt og beskrevet.

De beskrevne sorter er testet og er fri for virus og særlig farlige skadegørere indenfor svampe og bakterier.

Materiale af de her beskrevne sorter er alle tilbudt planteskolerne gennem Planteopformeringsstationen. Af alle de beskrevne sorter er blevet etableret kerneplanter som basis for opformering og kontrolmulighed på sortsægthed og kan føre tillægsbenævnelsen Dafo.

Nøgleord: Klonselektion, træer og buske til haver, anlæg og landskab, beskrivelse, nye sorter, kerneplanter, tillægsbetegnelse Dafo.

Summary

A series of cultivar- and clone trials with trees and shrubs for shelter, hedges, parks and gardens have shown, that in many cases, the cultivated clones are very different within the same cultivar.

The trials have been carried out as field trials to test for such differences as: hardiness, susceptibility to disease and habit of

growth and abundance of flowering compared to that of the cultivated clone.

In every trial the most valuable clones have been selected in relation to their possible use in landscaping and in gardens.

Nuclear stock plants are established as base for propagation and possibilities of control of being true to name.

Plants produced on the base of the nuclear stock plant can be marked with the trade mark Dafo.

The clones, which it has not been possible to identify, have been given new cultivar names.

Some of the new cultivars have been selected in plants grown from seed, collected in nature or from nurseries and botanical gardens.

The most important growing characteristics are described in this publication.

Plant material of the here described cultivars have all been offered to Danish producers.

The offered material is of The Plant Directorate classified as AA, and produced plants on the base of this material can be classified as certified plants.

Key words: Selection of clones, shrubs for greening, new varieties, descriptions, trade mark Dafo.

Indledning

Undersøgelser i planteskoler, anlæg og plantesamlinger herunder de ved Institut for Landskabsplanter, Hornum, har vist, at der inden for mange af vore dyrkede, vegetativt formerede sorter af de træer og buske, der anvendes i haver og anlæg, ofte forekommer stor variation.

Dette gælder såvel indenfor de planter, der dyrkes under sortsnavn, f.eks. Ribes sanguineum 'Atrorubens', og de der ofte dyrkes alene under artsnavn, f.eks. Cotoneaster horizontalis og træer som Betula pendula.

Dette gør det vanskeligt for såvel producent som forbruger, idet en bestemt art eller sort ikke svarer til forventningerne og de

givne beskrivelser.

Denne tilstand har bevirket, at det har været ønskeligt at udføre en række sorts- og klonforsøg for at selektere de mest dyrkningsværdige kloner inden for en række arter og slægter. At etablere kerneplanter og kortlægge disses smitsomme sygdomme som virus, bakterier og svampe.

Mål med sorts- og klonforsøg

Målet med klonforsøg er at undersøge og registrere egenskaberne af de dyrkede kloner.

Endvidere ud fra registreringerne:

- at selektere de mest dyrkningsværdige kloner
- at give de selekterede kloner en definition (beskrivelse) af deres dyrkningsegenskaber.
- at opnå et mere dyrkningsværdigt plantemateriale
- at give bedre mulighed for sikring af sortsægthed
- at give de udvalgte kloner et navn, enten et sortsnavn eller en klonbetegnelse som tillæg til navnet
- at distribuere de selekterede kloner til producenterne, som sker i samarbejde med og via Planteopformeringsstationen.
- at undersøge de selekterede kloner for alvorlige smitsomme sygdomme.

Metodik

De udførte sorts- og klonforsøg er gennemført ved 1 eller 2 forsøgssteder, med 3-5 fællesparceller og 8-12 planter af hver klon. Der er anvendt tilfældig parcellfordeling.

De afprøvede kloner har i alle forsøgene været formeret samtidig ved stiklinger for at opnå den størst mulige ensartethed.

Forsøgene er udført over varierende perioder, varende fra 5 til 10 år. Der er udført årlige registreringer af overvintringsskader og sygdomme. Desuden er der nogle år registreret løvspring, løvfald, blomstringstidspunkt og frugtfarve.

I samarbejde med en dommerkomité nedsat for hvert forsøg er ud-

ført registrering af vækst, løv, blomsterrigdom, blomsternes egenskaber, frugter og frugtrigdom og andre egenskaber, varierende fra forsøg til forsøg.

De selekterede kloner er opformeret til distribuering ud fra en enkelt plante i forsøgene, undtagen ved Ligustrum vulgare 'Atrovirens Select', hvor formeringen skete på basis af flere planter, og ligeledes for Vaccinium vitis-ideae 'Vacmi'.

Resultater

Som et resultat af forsøgene ved Institut for Landskabsplanter er der selekteret en række nye sorter baseret på enkeltkloner, der alle har fået et sortsnavn.

Sorterne er af Planteværnscentret testet for alvorlige sygdomme, og sorterne er fri for virus, medmindre andet er angivet ved beskrivelsen.

Disse nye sorter er selekteret enten i nyt plantemateriale fra arternes naturlige voksesteder, eller i dyrket materiale.

Endvidere er selekteret en række kloner i eksisterende dyrkede sorter for at opnå ensartethed.

Såfremt disse kloner har kunnet identificeres med en beskrevet sort, har de beholdt det gamle sortsnavn, ellers er givet et nyt navn.

Alle sorterne er opført i den anførte fortegnelse.

Af alle de beskrevne sorter findes den oprindelige selekterede plante, placeret ved Havebrugscentret, Institut for Landskabsplanter, Hornum, og en stor del af disse, er af Plantedirektoratet godkendt som kerneplanter.

Sorterne betegnes derfor som DGP materiale, d.v.s. planter med definerede genetiske egenskaber og fri for definerede patogener (skadegørere).

LANDSKABSPLANTER, TRÆER OG BUSKE

FORTEGNELSE

over de i denne publikation beskrevne sorter udsendt plantemateriale af træer og buske til haver og landskabsplantning.

Sorterne er selekteret i forsøg og der er etableret kerneplanter, der kan danne basis for fremavlsplanter og certificeret plantemateriale.

<u>Slægts-</u>	<u>arts-</u>	<u>sortsnavn</u>
Acer	pensylvanicum	'Anica' Dafo
Acer	rubrum	'Asru' Dafo
Acer	tegmentosum	'Asum' Dafo
Acer	tschonoskii	'Aki' Dafo
Arctostaphylos	uva-ursi	'Teso' Dafo
Aronia	melanocarpa	'Aron' Dafo
Baccharis	magellanica	'Baca' Dafo
Betula	pendula (B. verrucosa)	'Arvi' Dafo
Caragana	densa	'Carak' Dafo
Caryopteris	incana	'Cary' Dafo
Cercidiphyllum	japonicum	'Capo' Dafo
Cercidiphyllum	japonicum	'Ceponi' Dafo
Cercidiphyllum	japonicum	'Cerci' Dafo
Chaenomeles	- hybrid	'Crimson and Gold' Dafo
Chaenomeles	- hybrid	'Fire Dance' Dafo
Chaenomeles	- hybrid	'Hollandia' Dafo
Chaenomeles	- hybrid	'Nicoline' Dafo
Chaenomeles	- hybrid	'Nivalis' Dafo
Chaenomeles	- hybrid	'Pink Lady' Dafo
Chiliodendron	diffusum	'Siska' Dafo
Clethra	alnifolia	'Clea' Dafo

Cornus mas 'Cormas' Dafo
 Cornus mas 'Macrocarpa' Dafo
 Cornus sericea 'Lans' Dafo
 Cotoneaster adpressus 'Canu' Dafo
 Cotoneaster cochleatus 'Taja' Dafo
 Cotoneaster 'Coral Beauty' Dafo
 Cotoneaster dammeri 'Rami' Dafo
 Cotoneaster horizontalis 'Cotali' Dafo
 Cotoneaster praecox 'Copra' Dafo
 Cotoneaster pseudorubens 'Coru' Dafo
 Cytisus austriacus 'Piro' Dafo
 Cytisus nigricans 'Cyni' Dafo
 Cytisus scoparius 'Cysco' Dafo
 Deutzia x candida 'Deple' Dafo
 Deutzia crenata 'Dippon' Dafo
 Deutzia x hybrida 'Mont Rose' Dafo
 Deutzia x magnifica 'Defica' Dafo
 Deutzia x rosea 'Carminea' Dafo
 Diervilla lonicera 'Dilon' Dafo
 Diervilla sessilifolia 'Dise' Dafo
 Escallonia rubra 'Esru' Dafo
 Escallonia virgata 'Esta' Dafo
 Euonymus europaeus 'Red Cascade' Dafo
 Euonymus fortunei 'Carrierei' Dafo
 Euonymus fortunei 'Emerald Gaiety' Dafo
 Euonymus fortunei 'Eve' Dafo
 Euonymus fortunei 'Nyrans' Dafo
 Euonymus kiautschovicus 'Eufila' Dafo
 Forsythia x intermedia 'Karl Sax' Dafo
 Forsythia x intermedia 'Lynwood' Dafo
 Forsythia x intermedia 'Mirabilis' Dafo
 Forsythia ovata 'Robusta' Dafo
 Fuchsia magellanica 'Georg' Dafo (tidl. 'Fuchøj')
 Fuchsia magellanica 'Karen' Dafo (tidl. 'Fuclav')
 Hamamelis japonica 'Haspa' Dafo

Hamamelis mollis 'Pallida' Dafo
 Hedera helix 'Hegla' Dafo
 Hedera helix 'Hesma' Dafo
 Hedera helix 'Hevil' Dafo
 Hedera hibernica 'Hestor' Dafo
 Hippophae rhamnoides 'Hikul' Dafo
 Hypericum androsaemum x hircinum 'Hysan'
 Hypericum beanii 'Elda' Dafo
 Hypericum erectum 'Gemo' Dafo
 Hypericum hircinum 'Loke' Dafo
 Hypericum hookerianum 'Hidcote' Dafo
 Ilex aquifolium 'Ilda' ♀ Dafo
 Ilex aquifolium 'Ilman' ♂ Dafo
 Ilex aquifolium 'Ils' ♀ Dafo
 Leucothoe axillaris 'Kywi' Dafo
 Ligustrum obtusifolium 'Regeli' Dafo
 Ligustrum vulgare 'Atros' Dafo
 Ligustrum vulgare 'Atrovirens Select' Dafo
 Ligustrum vulgare 'Liga' Dafo
 Ligustrum vulgare 'Listrum' Dafo
 Ligustrum vulgare 'Lodense' Dafo
 Lonicera x bella 'Candida' Dafo
 Lonicera demissa 'Birt' Dafo
 Lonicera ledebourii 'Lebo' Dafo
 Lonicera ledebourii 'Vian' Dafo
 Lonicera periclymenum 'Loly' Dafo
 Lonicera tatarica 'Lavsas' Dafo
 Lonicera tatarica 'Lota' Dafo
 Lonicera x xylosteoides 'Clavey's Dwarf' Dafo
 Lonicera xylosteum 'Lodan' Dafo
 Mahonia aquifolium 'Maqu' Dafo
 Malus baccata 'Akso' Dafo
 Malus - hybrid 'Braendkjaer' Dafo
 Malus - hybrid 'Golden Hornet' Dafo
 Malus - hybrid 'Gorgeous' Dafo

Malus - hybrid 'Hyslop' Dafo
 Malus - hybrid 'John Downie' Dafo
 Malus - hybrid 'Makamik' Dafo
 Malus x moerlandsii 'Liset' Dafo
 Malus sylvestris 'Masyl' Dafo
 Myrica pensylvanica 'Myda' ♀ Dafo
 Myrica pensylvanica 'Myriman' ♂ Dafo
 Pernettya mucronata 'Columbine' ♀ Dafo (tidl. 'Peron')
 Pernettya mucronata 'Daddi' ♂ Dafo
 Pernettya mucronata 'Harlekin' ♂ Dafo (tidl. 'Perot')
 Pernettya mucronata 'Mamma' ♀ Dafo
 Pernettya mucronata 'Perla' ♀ Dafo
 Philadelphus coronarius 'Phico' Dafo
 Philadelphus lewisii 'Watereri' Dafo
 Philadelphus microphyllus 'Phillus' Dafo
 Philadelphus pubescens 'Phigoliath' Dafo
 Philadelphus purpureomaculatus-hybriden 'Silberregen' Dafo
 Philadelphus x virginialis 'Schneesturm' Dafo
 Photinia villosa 'Povi' Dafo
 Physocarpus malvaceus 'Pyso' Dafo
 Populus maximowiczii x berolinensis 'Poxford' Dafo
 Populus nigra 'Vereecken' Dafo
 Populus x robusta 'Pintru' Dafo
 Populus trichocarpa 'Poca' Dafo
 Prunus incisa 'Furusawa' Dafo
 Prunus incisa 'Polaf' Dafo
 Prunus laurocerasus 'Mischeana' Dafo
 Prunus laurocerasus 'Otto Luyken' Dafo
 Prunus laurocerasus 'Prucol' Dafo
 Prunus laurocerasus 'Prufon' Dafo
 Prunus laurocerasus 'Prusab' Dafo
 Prunus laurocerasus 'Prutondi' Dafo
 Prunus nipponica 'Hachamantai' Dafo
 Pyracantha coccinea 'Beral' Dafo
 Pyracantha coccinea 'Lani' Dafo

Pyracantha 'Golden Charmer' Dafo
Pyracantha 'Orange Glow' Dafo
Rhododendron japonicum - hybrid 'Coccinea Speciosa' Dafo
Rhododendron japonicum - hybrid 'Fanny' Dafo
Rhododendron japonicum - hybrid 'Hortulanus H. Witte' Dafo
Rhododendron japonicum - hybrid 'Irene Koster' Dafo
Rhododendron japonicum - hybrid 'Pallas' Dafo
Rhododendron japonicum - hybrid 'Persil' Dafo
Rhododendron japonicum - hybrid 'Satan' Dafo
Ribes alpinum 'Dima' Dafo
Ribes alpinum 'Hemus' Dafo
Ribes x culverwellii 'Mirak' Dafo
Ribes odoratum 'Fuma' Dafo
Ribes sanguineum 'Koja' Dafo
Ribes sanguineum 'Pulborough Scarlet' Dafo
Rosa x alba 'Roba' Dafo
Rosa x collina 'Andersonii' Dafo
Rosa x francofurtana 'Francfort' Dafo
Rosa helenae 'Lykkefund' Dafo
Rosa hugonis-hybrid 'Cantabrigiensis' Dafo
Rosa hugonis 'Rugon' Dafo
Rosa maximowicziana 'Romax' Dafo
Rosa x micrugosa 'Walter Butt' Dafo
Rosa moyesii 'Roy' Dafo
Rosa nitida 'Kebu' Dafo
Rosa palustris 'Roti' Dafo
Rosa pendulina 'Rolina' Dafo
Rosa pimpinellifolia hybrid 'Double Blush' Dafo
Rosa pimpinellifolia 'Rofola' Dafo
Rosa pimpinellifolia x villosa 'Ripollo' Dafo
Rosa rugosa-hybrid 'F.J. Grootendorst' Dafo
Rosa rugosa-hybrid 'Max Graf' Dafo
Rosa villosa 'Rovilsa' Dafo
Salix alba 'Saba' Dafo
Salix repens 'Sakry' Dafo

Salix repens 'Saret' Dafo

Vaccinium vitis-idaea 'Vacmi'

Weigela japonica 'Weipo' Dafo

Acer:

Beskrivelse: Siden 1970 er der ved Institut for Landskabsplanter blevet udført afprøvning af mange forskellige kloner og populationer af de Acer arter, der kan udvikle sig til små træer, idet disse er anset for interessante til små haver, og fordi de dyrkede former og arter ofte ikke har været hårdføre og klimastærke, eller med mange sygdomme, især svampesygdomme der forårsager grenskade og ofte ødelæggelse af planter.

På denne baggrund er gennemført en række afprøvninger af planter fra indsamlinger fra botaniske haver og naturindsamlinger.

Dette har ført til selektion af 4 nye sorter fra 4 forskellige arter, som er beskrevet her.

Oprindelse for alle sorter:

Alle sorter er selekteret i materiale fra naturindsamlinger og botaniske haver.

Formering: Alle de 4 sorter kan formeres ved urteagtige stiklinger, bedst tidlig på året i væksthuse.

Okulation og podning kan også ske, men det kræver, at den enkelte sort podes på samme eller nærstående art. Hvilke arter der er brugbare er ikke undersøgt i forsøget.

Anvendelse: Sorten 'Asru' der bliver et middelstort træ er beregnet til alléer og store anlæg.

De øvrige 3 sorter, 'Aki', 'Asum' og 'Anica' er beregnet til haver, atriumgårde og små anlæg.

Acer pensylvanicum har været almindeligt dyrket, men ofte forekommer en del grensygdomme, der ødelægger planterne. Dette førte til udvælgelse af en ny sort.

'Anica' Dafo bliver et lille tæt bredkronet træ, med brede grenvinkler, bliver ca 3 m høj.

Grenene grønne, med hvidlige striber, mest markant om vinteren. Blomsterne er gulgrønne i hængende stande sammen med løvspring i maj, og løvet farves om efteråret gulbrunt før løvfald.

Sorten har de stribede grene tilfælles med 'Asum', men 'Anica' adskiller sig bl.a. ved tættere vækst og bredere grenvinkler.

Acer rubrum 'Asru' Dafo er en ret svagt voksende form af arten, der er selekteret i forsøget. Bliver efter 10 år ca 7 m høj, forgreningen ret åben, med oprette til udbredte grene, dannende et smalt træ. Unge grene rødlig, senere brune. Løvet er både ved løvspring og løvfald stærkt rødligt.

Acer tegmentosum er hjemmehørende i Korea og Mandshuriet.

Det er en nærstående art til A. pensylvanicum og A. rufinerve. Arten har sjældent været dyrket.

'Asum' Dafo bliver et lille træ, ca 3 m høj, grene oprette, spidsvinklet, formende et lille smalt åbengrenet træ. Grenene har kraftige hvide striber på de grønne grene, som er belagt med kraftig blålig dug, dekorativ, iøjnefaldende især om vinteren. Bladene er tynde, mest 3 lappede til tider uden lapper, de er ca 6-10 cm lange, oversiden mørkegrøn, undersiden lysere, farves gul ved løvfald. Blomsterne fremkommer i klaser, 7-10 cm lange, frugternes vinger er sammen med nødden ca 2 cm lang, næsten spredende horizontalt.

Sorten har været hårdfør, også i de strenge vintre.

Acer tschonoskii er hjemmehørende i Japan, hvor den gror i det centrale Honshu og på Hokkaido. Heri er selekteret:

'Aki' Dafo der bliver et lille, spinkelt, åbengrenet træ ca 3 m høj.

Grenene oprette, med ret spidse vinkler, unge grene overhængende, de er brune med hvidlige, svagt markerede striber.

Bladene er 3-6 cm lange og brede, dybt fire lappet, basis hjerteformet, oversiden glat lysere på undersiden, med rødlig hår langs hovednerverne som unge, farves brun om efteråret.

Blomsterne sidder på korte, glatte stilke, 8-10 i stande og blomstring og løvspring sker på samme tid.

'Aki' er beregnet især til små haver og atriumgårde.

Arctostaphylos uva-ursi 'Teso' Dafo

Beskrivelse: Det er en stedsegrøn, krybende plante der egner sig

til bunddække, men tåler dog kun let skygge, den blomstrer kun lidt og har ikke frugter. Sorten er en surbundsplante ligesom Rhododendron.

Oprindelse: Klonen er udvalgt i materiale, der er hjemtaget fra danske planteskoler, hvor den fejlagtigt har været betegnet som A. nevadensis.

Formering: Formeres ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: I haver og anlæg sammen med andre surbundsplanter.

Aronia melanocarpa 'Aron' Dafo

Beskrivelse: Det er en ny udvalgt klon, der bliver ca. 1,5 m høj. Grenene oprette, kortskud udbredte. Bladene er elliptiske og store, rødlige ved udspring, og gulbrune til rødlige ved løvfald i slutningen af oktober. Blomsterne er hvidlige, samlet i skærm-lignende stande på kortskuddene, ligesom hos andre planter i Pomoidae (æbleunderfamilien). Frugterne bliver ved modenhed i september sorte. De er store, ca. 1 cm i diameter og er spiselige og anvendelige i husholdningen ligesom solbær, de er samtidig eftertragtede af fugle. Sorten er meget sund, helt hårdfør. Vinterskade har ikke været konstateret. Den er ligeledes meget vindfør, og har klaret sig godt i Vestjylland, under saltluft.

Oprindelse: 'Aron' er selekteret i materiale indsamlet fra botaniske samlinger, naturindsamlinger og danske planteskoler.

Formering: Formeres ved stiklinger, lykkes bedst som urteagtig.

Anvendelse: Er beregnet til anlæg, haver, hegn, grupper, læhegn og lignende. Trives bedst ved fuld eksponering, svag skygge giver dog tilfredsstillende resultat.

Baccharis magellanica 'Baca' Dafo

Beskrivelse: Det er en lav, kun ca. 10 cm høj, stedsegrøn, krybende plante, der helt dækker jorden med sin tætte forgrening og dybgrønne løv. Blomsterne er små hvidlige, ret uanseelige, og frugterne er som små dun.

Oprindelse: Det er en af de værdifulde nye planter, som kommer fra Sydamerika. Den kan virkelig betragtes som en nyhed, idet

denne art ikke tidligere har været dyrket uden for botaniske samlinger. 'Baca' er selekteret i materiale fra den Nordiske ekspedition i 1975 til Sydamerika.

Formering: Formeres let ved stiklinger.

Anvendelse: Den er beregnet til anvendelse til grønne flader, men tåler kun let skygge. Vil være egnet som grønne flader i haver og mindre anlæg, også i forgrunden af busketter og bede som bunddække. Trives bedst på veldrænet jord, gerne i vind, mindre godt i tætte plantemiljøer.

Betula pendula (B. verrucosa) 'Arvi' Dafo

Beskrivelse: Det er en klon udvalgt p.g.a. sin vækstform, idet den er enstammet og former et bredt træ med brede grenvinkler. Grene er ikke hængende som hos 'Tristis', kun småkviste er hængende, bark hvidlig.

Sorten er sund, kraftigtvoksende og klimastærk.

Oprindelse: Sorten er fundet i et dansk anlæg og har været afprøvet sammen med andre kloner ved Institut for Landskabsplanter.

Formering: Formeres ved podning som andre sorter af Betula pendula.

Anvendelse: Sorten er beregnet på anvendelse i anlæg, lunde og gader, i mindre grad til haver.

Caragana densa 'Carak' Dafo

Beskrivelse: Den bliver efter 10 år en ca. 1,7 m høj og ca. 4,0 m bred plante. Kronen danner en hel parasol med en tæt forgrening. Grenene er tynde, svagt tornede med korte torne. Bladene er små, normalt 4 - 5 fingrede. Blomsterne er gullige, ikke særlige iøjnefaldende, de efterfølges af små bælg.

Oprindelse: 'Carak' er udvalgt i et frøparti, der kommer fra Botanisk Have, København.

Formering: Formeringen skal foregå vegetativt for at fastholde egenskaberne. Dette kan bedst ske ved urteagtige stiklinger meget tidligt på sommeren.

Anvendelse: Sorten er især beregnet til anvendelse som dækplante på udsatte, tørre områder.

Caryopteris incana 'Cary' Dafo

Beskrivelse: Det er en ny sort, selekteret for sin hårdførhed, blomsterrigdom og mørkeblå blomster, der fremkommer i september - oktober. Sorten fryser tilbage om vinteren, men bryder igen og blomstrer på de 1-årige skud.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i materiale hjemtaget fra danske planteskoler og har vist sig som den mest hårdføre blandt de indsamlede.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Den er beregnet til anvendelse i haver på solrig og tør plads.

Cercidiphyllum japonicum

Beskrivelse: Det bliver her i landet et lille træ eller stor busk, 3-4 m. høj. Den er løvfældende, med løvspring ret tidlig forår - midt i april - og tidlig løvfald i oktober.

Hovedgrenene er oprette, barken er gråbrun, på ældre planter dybt furet. Bladene er hjerteformede, om sommeren blågrønne, smukke, undersiden lysere, om efteråret ofte stærkt farvede.

Løvfald sker i oktober, og da giver det farvede affaldende løv en sødlig duft, ikke blot ved berøring, men sådan at hele haven kan præges heraf. Bladstilkene er rødlig. Blomsterne er små og uanselige og de dyrkede former blomstrer sjældent.

Der har igennem 20 år været afprøvet mange planter af forskellige oprindelser ved Institut for Landskabsplanter.

Dette har vist stor variation i hårdførhed, efterårsfarver og andre egenskaber.

På dette grundlag er udvalgt 3 kloner, der skal stiklingeformeres.

Cercidiphyllum tåler klipning og kraftig beskæring.

Formering: Alle 3 sorter formeres ved stikling. Dette foregår lettest i væksthuse fra nye bladskud.

Anvendelse: Generelt for Cercidiphyllum japonicum, kan siges, at de kan gro på alle jordtyper, dog ikke stærk våd jord. De er hårdføre, men ikke stærkt vindføre, en vis læ for hård vestenvind

er ønskeligt.

Beskrivelse af sorterne.

'Capo' Dafo

Bliver nærmest træformet med kun en enkelt eller få stammer, der på 10 år er blevet ca 4 m. høj.

Bladene er 4-6 cm lange og 4-7 cm brede, bladstilk 1,5-2,0 cm lang, rødlig.

Bladene er om sommeren på oversiden svagt blåliggrønne HCC 137 B, om efteråret er løvet mørk-skarlagen til lysende rødt.

Oprindelse: 'Capo' er udvalgt i plantemateriale fra den Botaniske Have i Göteborg.

Anvendelse: Er beregnet som et lille træ til haver og anlæg.

'Ceponi' Dafo

Bliver en bred stor busk til fågrenet træ, på 15 år. Ca. 5 m høj, forgrening ret åben.

Bladene er 4-6 cm lange, 4-6 cm brede, nærmest runde til hjerteformede.

Farven er på undersiden om sommeren HCC 144 A, nærmest gulgrøn, (lysere end hos de 2 andre sorter) - om efteråret farves løvet lysende gult, før løvfald i oktober.

Oprindelse: Er udvalgt i materiale dyrket i planteskoler.

Anvendelse: Haver og anlæg som solitärtræ, i blanding med 'Cepo-ni' i anlæg kan opnås stor farvevirkning.

'Cerci' Dafo

Bliver nærmest buskformet, med mange grene forneden og er tæt forgrenet.

Bladene er 4-7 cm lange og 6-8 cm brede. Ellers ligner den sorten 'Capo'.

Oprindelse: som for 'Capo'

Anvendelse: Som buske til hække og hegn og er egnet til klipning.

Chaenomeles

Af denne slægt dyrkes væsentligt nogle hybrider mellem arterne C. japonica krydset med C. speciosa, der benævnes Chaenomeles-hybrid.

Generel beskrivelse: Af denne gruppe har der igennem 15 år været afprøvet 30 sorter ved Institut for Landskæbsplanter, Hornum.

De fleste sorter har haft en rimelig udvikling, men dog er nogle sorter en del klimaskadet.

Der har været stor forskel på sorterne i blomsterrigdom, frugtrigdom, vækstform og blomsternes og frugternes egenskaber.

Med disse egenskaber som baggrund er udvalgt 6 sorter til anbefaling og dyrkning.

Af de 6 sorter er der etableret kerneplanter, som er undersøgt og fundet fri for sygdomme.

Sorterne blomstrer alle i perioden maj-juni, varierende fra sort til sort. Blomsterne sidder 2-5 sammen og kommer på etårige kortskud, derefter udvikles frugter der modner i september-oktober.

Formering: Formeringen sker for alle sorter vegetativt, og lykkes udmærket ved urteagtige stiklinger.

Oprindelse: Alle sorterne er kendte og tidligere beskrevet.

Selektionen er sket for at fremme brug af sundt og sortsægte materiale.

Anvendelse: Alle sorterne er beregnet på anvendelse i haver og anlæg med et højt plejeniveau. Anvendes for sine blomster og frugter.

Beskrivelse af sorterne:

'Crimson and Gold' Dafo har meget bred vækst med udbredte grene, bliver på 10 år knap 1 m høj, men ca. 2,0 m bred med tæt vækst.

Blomster er ca. 4,5 cm i diameter, mørkerøde, lidt mørkere end

'Hollandia', blomstringen varer godt en måned fra midt i maj til midt i juni, med stor blomsterrigdom, men blomsterne er en del skjult i løv. Frugterne modner i september, og bliver da gulgrønne, de er 6-7 cm lange og 4-5 cm brede, og frugtrigdommen er meget stor.

'Fire Dance' Dafo bliver godt 1 m høj med ret svag vækst. Blomsterne er dybrøde (RHS 45 A Red Group), ca. 5 cm i diameter med stor blomsterrigdom. Frugterne modner i oktober, de er 5-7 cm lange og samme bredde, de bliver gullige med rødlig kind ved modenhed.

'Hollandia' Dafo bliver efter 10 år ca. 1 m høj med oprette til udbredte grene, omkring 1,5 m bred med åben vækst. Blomstringen foregår fra midten af maj og varer ved helt hen til 1. juli. Blomsterne er mørkerøde, de er i henhold til RHS farvekort - Red Group 45 A, dyb rød. 5-8 kronblade er i diameter ca. 6 cm, de er tragtformede. Frugterne modner i september, de bliver ca. 5 cm store, gullige og får en rødlig kind. Sorten er frugtrig og både blomster og frugter ses let. Sorten har været hårdfør og sund og må anses blandt de bedste.

'Nicoline' Dafo har flad, udbredt vækst, knap 1 m høj og 2 m bred efter en 10-årig periode. Blomsterne er mørkerøde, og frugterne, der modner i oktober, bliver 5-7 cm lange, 4-5 cm brede, de farves gullige.

'Nivalis' Dafo bliver ca. 1 m høj med oprette grene og ret tæt vækst. Blomsterne er hvide. Frugterne modner i oktober, men frugtrigdommen ofte sparsom. Sorten har været lidt vinterskadet i de strenge vintre.

'Pink Lady' Dafo bliver ca. 1 m og godt 2 m bred efter 10 år, og forgreningen er tæt. Blomsterne er orangerøde, ikke så blomsterrig som f.eks. 'Crimson and Gold'. Frugterne er 4-5 cm lange og samme bredde, de bliver ved modenhed grønliggule.

Chiliotrichum diffusum 'Siska' Dafo

Beskrivelse: Denne plante tilhører kurveblomstfamilien, det er en stedsegrøn busk, knap 1 m høj, med små grålige blade og hvide, margeritlignende blomster i 3 - 4 uger i juni. Sorten må betrag-

tes som en fornyelse af det normale sortiment af blomstrende buske. Den har vist sig hårdfør i Hornum, kan dog fryse tilbage i strenge vintre.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i materiale fra botaniske haver og fra naturindsamlet frø i Chile, hvor den er hjemmehørende.

Formering: Vegetativ formering nødvendig. Den formeres ved urteagtige stiklinger, bedst efter drivning i hus.

Anvendelse: Sorten er beregnet som prydbusk til haver og mindre anlæg. Den kræver fuld lys, og ved skygge udvikles den dårligt. Udvikles bedst og er mest robust på jord med godt dræn. 'Siska' har vist sig vindfør, og trives godt i Vestjylland.

Clethra alnifolia 'Clea' Dafo

Beskrivelse: Det bliver en lille busk, omkring 1 m høj med oprettede grene. Den breder sig ganske svagt ved rods kud, formende en tæt busk. Løvet er lysegrønt, tæt med ca. 5 cm lange blade.

'Clea' er blomsterrig, blomsterne hvidlige med liljekonvallignende duft. De fremkommer i september og varer ca. en måned.

Oprindelse: 'Clea' er selekteret i materiale indsamlet i danske planteskoler og botaniske samlinger.

Formering: Sorten formeres bedst ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Clethra trives bedst i løs, humusrig jord, gerne i svag skygge. Den er beregnet til haver og anlæg.

Cornus mas

Baggrund og mål for selektionsarbejdet

Afprøvning af forskellige frøpartier af Cornus mas viste, at der er stor variation mellem partierne og indenfor de enkelte frøpartier, men der findes ingen definerede, kendte frøkilder.

I forskellige frøpartier er selekteret kloner, som er indgået i sammenlignende klonforsøg med sorten 'Macrocarpa', der blev hjemtaget fra Polen og havde en tilfredsstillende udvikling.

Blandt de nye udvalgte kloner blev selekteret en sort med bred vækst.

Fordelene ved vegetativ formering er her som andre steder, at

fastholde egenskaberne hos de udvalgte sorter, men for Cornus betyder det samtidig, at planterne blomstrer som helt små, og dette er en stor fordel i sammenligning med frøplanter, der ofte skal være op til 10 år gamle, før en ordentlig blomstring begynder.

Den tidlige blomstring på unge planter betyder øgede anvendelsesmuligheder.

Oprindelse: De to sorter er selekteret i forsøg baseret på dansk og importeret plantemateriale.

Formering: Urteagtige stiklinger i væksthush, bedst tidlig forår fra drevne planter. Træagtige stiklinger fra friland og stikning i perioden før knopbrydning.

Anvendelse: De nye sorter er beregnet til brug væsentlig i haver og anlæg med højt plejeniveau, mindre grad til større plantninger og hegn, hvor frøplanter formentlig foretrækkes, da de er billigere.

Da Cornus mas er let at drive, er der muligheder i at anvende sorterne til drivning, som pottedplanter eller snitkultur.

Beskrivelse af sorterne.

'Cormas' Dafo bliver efterhånden 2-3 m høj efter ca 10 år, senere til 4 m høj, væksten er langsom især hos unge planter, væksten er bred, med brede grenvinkler, udbredte grene, noget åben vækst. Bladene er 6-10 cm lange, 3-7 cm brede, farven er om sommeren grøn, efterår gullig, til svagt rødlig. Blomsterne små, men mange, præget som hos arten af støvdragere, de fremkommer i januar til marts afhængig af vinterens forløb.

Frugterne er ovale ca 1,5 cm lange, farves mørkerøde i september, oktober og kan ligne kirsebær, vel deraf navnet kirsebærkornel, de indeholder en stor sten, frugten er spiselig og anvendelig til mange formål.

Fremmedbestøvning fra en anden klon er ifølge undersøgelserne nødvendig, og de foretagne undersøgelser tyder på, at bestøvning fra 'Macrocarpa' kan klare dette.

'Macrocarpa' Dafo bliver 2-3 m høj efter 10 år, den har en meget

smal vækst med helt oprette og ret spidse grenvinkler og kan i væksttype minde om Forsythia 'Lynwood'.

Forgreningen er middeltæt med ret korte sideskud fra hovedgrene.

Bladene er 6-10 cm lange, 3-6 cm brede, bredt elliptiske.

Blomsterne og frugterne ligner væsentlig 'Cormas'

Cornus sericea (stolonifera) 'Lans' Dafo

Beskrivelse: Det er en meget kraftigtvoksende sort, som bliver ca. 1,5 m høj, men op til 3 m bred. Sorten har rødlig-grene, kraftigst farvet og mest iøjnefaldende om vinteren. Den breder sig med lange skud, som er rodslående. Både i vækst og løv er sorten ret tæt, sådan at den dækker jorden, og det er til dette formål, at sorten er udvalgt.

Oprindelse: 'Lans' er udvalgt i et parti frø indsamlet på deres naturlige voksested i Nordamerika.

Formering: Formeres ved stiklinger som 'Flaviramea'.

Anvendelse: Sorten er især beregnet til store anlæg til jorddække.

Cotoneaster adpressus 'Canu' Dafo

Beskrivelse: Er en løvfældende lav, krybende busk, der efter 10 år bliver 0,5 m høj og ca. 1,5 m bred. Sorten har tæt regelmæssig vækst med god dækkevne, løvet farves gulligt eller gulligrødt før løvfald. Frugtsætningen er ofte ret sparsom. Sorten er helt hårdfør og sund.

Oprindelse: Er selekteret i materiale fra planteskoler og botaniske haver i Danmark.

Formering: Vegetativt, urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Anbefales til brug i haver og mindre anlæg.

Cotoneaster cochleatus 'Taja' Dafo

Beskrivelse: Er en stedsegrøn lav plante, med kuplet, udbredt vækst, der efter 10 år bliver ca. 0,5 m høj og ca. 2 m bred, væksten er så tæt, at den yder et effektivt bunddække, men sorten

er ikke så kraftigtvoksende som 'Skogholm'. Bladene er små, mørkegrønne og blanke, blomsterne er hvide, frugterne ret små, røde, sjældent særlig iøjnefaldende. Sorten kan i strenge vintre på udsatte steder fryse noget tilbage, ligesom bladene svides.

Oprindelse: Klonen er udvalgt blandt flere kloner, der dyrkes under forskellige navne som C. cochleatus, C. microphyllus var. melanotrichus og C. microphyllus.

Formering: Vegetativt, udmærket ved stiklinger.

Anvendelse: Haver og mindre anlæg.

Cotoneaster 'Coral Beauty' Dafo

Beskrivelse: 'Coral Beauty' er hurtigtvoksende ligesom 'Skogholm', men har en lavere vækst og er mere rigt fruktificerede med orangerøde frugter. Sorten bliver efter 10 år ca. 0,7 m høj og ca. 3 m bred.

Oprindelse: Er en sort fra 1967, der kommer fra Holland.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Sorten er beregnet til at supplere og erstatte 'Skogholm', hvor denne er for kraftig. Sorten ligner meget 'Royal Carpet' og 'Royal Beauty' og bør erstatte disse.

Cotoneaster dammeri 'Rami' Dafo

Beskrivelse: Sorten er sund og har ellers de for C. dammeri kendte egenskaber med helt lav, krybende, tæt vækst. Den bliver efter 10 år ca. 0,1 m - 0,2 m høj og ca. 2 m bred. Væksten er tættere end hos mange andre dyrkede kloner af arten. Sorten er udsendt for at sikre sortsægte materiale af en god, hårdfør klon. Oprindelse: Den er udvalgt blandt kloner fra den småbladede form af arten, der botanisk beteges var. radicans.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Haver og anlæg ved støttemure hvor den vil hænge nedad.

Cotoneaster horizontalis 'Cotali' Dafo

Beskrivelse: 'Cotali' er kendetegnet ved at have den for arten

typiske vækst, med flade grene, der gør den velegnet til espaliering. Sorten bliver efter 10 år, som frit udplantet, ca. 1 m høj og ca. 3 m bred. Bladene er små, tilspidsede, frugterne røde, den er frugtrig. Klonen var den mest frostføre og frodige i forsøget. Oprindelse: Udvalgt i forsøget blandt ca. 15 kloner fra danske planteskoler og samlinger. De afprøvede kloner kan i hovedsagen grupperes i 2 grupper, de rundbladede og de med små spidse blade.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Den er udvalgt til anvendelse såvel til espaliering som til fri plantning.

Cotoneaster praecox 'Copra' Dafo

Beskrivelse: Det er en hurtigtvoksende løvfældende busk med udbredte grene, bliver efter 10 år op til 1 m høj og ca. 3 m bred. 'Copra' har store røde frugter og er frugtrig. Sorten er helt hårdfør og er beregnet til anvendelse i anlæg og haver.

Oprindelse: Danske planteskoler og samlinger.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Anlæg og store haver.

Cotoneaster pseudorubens 'Coru' Dafo

Beskrivelse: 'Coru' har udbredt til krybende vækst, ligesom 'Copra', men har en betydelig svagere vækst. Den bliver efter 10 år kun ca. 0,7 m i diameter. Også i de røde frugter ligner sorten 'Copra'.

Oprindelse: Er selekteret i materiale som er naturindsamlet, og arten er ny i produktion.

Formering: Vegetativt, stiklinger som andre sorter.

Anvendelse: Er beregnet til anvendelse på voksepladser, hvor der stilles krav om moderat vækst, f.eks. kirkegårde og haver.

Cytisus austriacus 'Piro' Dafo

Beskrivelse: Det er en opret busk, der bliver ca. 1 m høj, grenet fra grunden, og kun få sidegrene. Bladene er trekoblede, lysegrønne, grålige filtet og matte, og de bliver på planten sommeren

over. Blomsterne er store lysegule, samlet i tætte hoveder på enden af de oprette skud. Blomstringen foregår i juni-juli. 'Piro' fryser tilbage om vinteren, men bryder igen og blomstrer på unge skud.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i materiale indsamlet i Tjekkoslaviet ved Kobyla.

Formering: 'Piro' formeres ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: I haver, er jordbundstolerant, men bedst på tør jord, i fuld sol. For at holde planten tæt kan nedklipning om foråret være nødvendig.

Cytisus nigricans 'Cyni' Dafo

Beskrivelse: Det er en fingrenet busk med svagt overhængende lange grene, grenene bliver brunlige som ældre. Bladene mørkegrønne og trekoblede, de bliver på planten hele sommeren igennem. (Ikke tidligt løvfældende som hos C. scoparius). Blomsterne er mørkegule, samlet i lange, endestillede oprette klaser. Blomstringen foregår over en lang periode, startende i juni. 'Cyni' kan fryse noget tilbage, men det påvirker ikke blomstringen. Busken kan udmærket skæres helt tilbage om foråret. Selv vintrene 1980-85 gav kun ringe tilbagefrysning på udplantede planter. Såfremt der foretages en svag tilbageklipning efter endt sommerblomstring, kan sorten påny blomstre hen på sensommeren, omkring september.

Oprindelse: 'Cyni' er udvalgt i materiale naturindsamlet i Tjekkoslaviet ved Modra.

Formering: Formeres let ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Busken er meget dekorativ og må anses som en værdifuld nyhed blandt blomstrende buske til haver og anlæg, med store anvendelsesmuligheder. Den kræver lys, er jordbundstolerant, dog ikke på fugtig jord. Den tåler kraftig tilbageskæring og bliver da tættest i væksten.

Cytisus scoparius 'Cysco' Dafo

Beskrivelse: Det er en lav, tæt vækst, bliver ca. 1 m høj og samme bredde, grenene er grønne og blomster mørkegule. Den kan fryse

tilbage i strenge vintre men bryder igen med nye skud.

Oprindelse: 'Cysco' er en ny sort udvalgt blandt en række kloner, som alle er af dansk oprindelse og af den såkaldte lave økotype.

Formering: Formeres ved urteagtige stiklinger som andre Cytisus scoparius sorter.

Anvendelse: Sorten er især beregnet på anvendelse i nærmiljøet, anlæg og haver. Kræver fuld lysexponering for at udvikles godt. Lykkes bedst på tørre og sandede jorder med godt dræn.

Deutzia

Igennem en årrække, er der udført et forsøgsarbejde ved Institut for Landskabsplanter med forskellige sorter og kloner af Deutzia. Forsøget viste, at der er mange navne- og sortsproblemer i Deutzia med brug af fejlnavne.

Dertil kommer, at der hos flere sorter og kloner er konstateret virus.

På den baggrund er der foretaget udvælgelse af sorter, ved selektion af kloner, der alle er fundet fri for virus.

Kerneplanter er etableret ved Institut for Landskabsplanter.

Deutzia x candida 'Deple' Dafo

Beskrivelse: Opret voksende, mellemhøj busk, omkring 2 m høj, med oprette til svagt overhængende hovedgrene, og udbredte overhængende sidegrene (kortskud), forneden en tæt busk.

Bladene er grønne, matte, på langskud 8-10 cm lange, og 3-4 cm brede, på kortskud 4-6 cm lange og 2-2,5 cm brede.

Blomsterne fremkommer på kortskud i begyndelsen af juli, omkring perioden 7-28 juli.

Blomsterne er stærkt fyldte, så de virker som stjerner.

Kronbladene er mest hvide, men de yderste er rødlige eller med rødlige stænk. Sorten er blomsterrig. Sorten er normalt hårdfør, men i landets mest udsatte egne og i hårde vintre, kan den fryse meget tilbage.

Oprindelse: Den klon der er blevet benævnt 'Deple' er udvalgt blandt de mange kloner, der er indsamlet og har været dyrket un-

der forskellige navne, men som har meget tilfælles med de tæt fyldte, stjerneformede blomster. Afvigelserne er især blomstringstidspunkt, blomsterrigdom, og de yderste kronblades farve fra helt hvide til rødlige, og den udvalgte klon var blandt dem med kraftigst farve på de udvendige kronblade.

De indsamlede kloner, til forsøget, med ovennævnte egenskaber, har haft følgende navne i planteskolerne:

Deutzia scabra 'Plena', Deutzia x candida 'Plena', Deutzia x magnifica 'Eburnea', Deutzia scabra 'Pride of Rochester' og 'Candidissima'.

Ud fra foreliggende beskrivelse er det ikke muligt, at bestemme hvilket navn, der er mest korrekt, og derfor er valgt et nyt navn, der hentyder til de fyldte blomster. Her henføres sorter indtil videre til D. x candida.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Blomstrende busk til haver og anlæg.

Deutzia crenata 'Dippon' Dafo

Beskrivelse: Det er en løvfældende, lille opret busk, efter 8 år ca. 1,5 m høj, med ret spinkle, oprette til overhængende grene. Bladene er ret små, 3,5 - 4,5 cm lange og 1,5 - 2,0 cm brede, bredt elliptiske, mørkegrønne, svagt ru. Blomsterne er små, 1 - 1,4 cm i diameter, hvide, enkle, kronblade tilbagebøjet, samlet 60-100 i løse oprette toppe givende en graciøs virkning. Blomsterknopper er små, runde og virker som små hvide perler over en periode af 2-3 uger, givende en meget dekorativ virkning. Blomstringen foregår fra midten af juli og varer ca. 4 uger med en meget rig blomstring. Frugterne er små brune kapsler. Sorten har været helt frostfør ved Institut for Landskabsplanter, Hornum, også i årene 1984-90.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i plantemateriale indsamlet på den nordiske ekspedition til Japan i 1976 af Rune Bengtson, (S), Finn Günther Christensen (DK), Magne Sandvik (N) og Thor Nitzelius (S), men blev overført som småplanter til Hornum som Symplococcus.

Formering: Bør ske vegetativt og foregår let ved stiklinger.

Anvendelse: Som blomstrende busk til udstyr i anlæg og haver.

Deutzia x hybrida 'Mont Rose' Dafo

Beskrivelse: Opret, kraftigvoksende busk, der bliver omkring 2,5 m høj, med kraftige oprette til overhængende hovedgrene.

Bladene er store, noget grove og ru, på langskud 7-12 cm lange og 3,5-5,5 cm brede.

På kortskuddene, hvor blomsterne fremkommer, er bladene mindre, 4-7 cm lange, og 2-3 cm brede.

Støvdragernes basale del er omdannet til små, kronbladlignende blade, de er oprette, farvet som kronbladene, ligner en "Bikrone", og disse giver blomsten et særligt iøjnefaldende præg.

Blomsterne er samlet 7-15 i endestillede stande.

Blomsterne fremkommer i juni, blomsterne er ca. 3,0 cm i diameter, 4-5 kronblade, som er flat udbredte, farven er bleg rødlig purpur, lyserød (RHS 69 B).

'Mont Rose' er normalt hårdfør, men kan i strenge vintre, især på udsatte egne, fryse en del tilbage, og derved forringes blomstringen betydeligt eller udebliver, da blomstringen sker på årgamle kortskud.

Oprindelse: Sorten kommer oprindeligt fra indsamlinger i danske planteskoler.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Blomstrende busk til haver og anlæg.

Deutzia x magnifica 'Defica' Dafo

Beskrivelse: 'Defica' har opret, busket vækst. Den har hvide fyldte blomster, blomstrer i ca. 4 uger, begyndende i juni. Sorten er normalt hårdfør, men kan i strenge vintre fryse tilbage. Sorten er sund og vi rusfri, og det er hensigten at den skal erstatte de øvrige dyrkede unavngivne kloner af Deutzia x magnifica.

Oprindelse: Det er en klon udvalgt som den bedste blandt de indsamlede kloner som Deutzia x magnifica, hvoraf nogle kloner ikke tilhørte denne hybrid. Da de indsamlede kloner var meget forskel-

lige, har det været nødvendigt at give den udvalgte klon et nyt sortsnavn. Den er udvalgt i materiale indsamlet i danske planteskoler.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Blomstrende busk til haver og anlæg.

Deutzia x rosea 'Carminea' (Major) Dafo

Beskrivelse: Opret, lav busk, der bliver omkring 1 m høj, med ret tynde, overhængende grene.

Bladene er mørkegrønne, fra 5,0-9,0 cm lange og 2-3 cm brede på langskud, og kortskud fra 3,0-5,5 cm lange og fra 1,0-1,5 cm brede. Randen stærkt takket.

Blomsterne fremkommer i slutningen af juni til begyndelsen af juli - de sidder få sammen i bladhjørnerne, og er svagt hængende. Blomsterne er enkle, med 5 kronblade, som indvendig er bleg purpuragtige røde (RHS 56D), medens de udvendig er mere kraftig rød-farvet, purpuragtig rød (RHS 54 A, Red Group), og blomsterne virker derfor tofarvet.

Sorten er blandt de mest hårdføre Deutzia, og frostskaedes sjældent, eller kun i ringe grad.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i dyrket plantemateriale fra danske planteskoler.

Tre indsamlede sorter var ens, indsamlet under navnene D. x kalmii-flora, D. discolor 'Major' og D. x rosea 'Carminea'. Sidstnævnte må anses som værende det korrekte navn.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Velegnet som lav blomstrende busk til haver og anlæg.

Diervilla lonicera 'Dilon' Dafo

Beskrivelse: Det er en løvfældende busk, der bliver knap 1 m høj og breder sig ved rodsud, forneden en tæt, sammenhængende gruppe, der yder et effektivt jorddække. Grenene er kun delvis forveddede og kan fryse noget tilbage, men nye skud dækker hurtigt herover. Bladene er mørkegrønne, både som unge og fuldt udviklede. Blomsterne er små, gule, samlet i oprette stande. Blomstrer i

ca. 2 mdr., mest i forsommeren.

Oprindelse: 'Dilon' er selekteret i materiale, anskaffet fra botaniske haver i Nordamerika, ligesom 'Dise'.

Formering: Foregår ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Sorten er beregnet på anvendelse i anlæg. Den tåler let skygge og klarer sig udmærket under træer. Tåler vind og er tolerant overfor jordbundsforhold. Kan tåle kraftig tilbageskæring ligesom stauder, og vil være godt nogle år for fornyelse. Det mørkegrønne løv og tætte dække gør den særdeles anvendelig til bunddække.

Diervilla sessilifolia 'Dise' Dafo

Beskrivelse: 'Dise' er en løvfældende busk, den bliver knap 1 m høj og breder sig svagt ved rods kud. Grenene er på den øverste del kun delvis forveddede og fryser derfor lidt tilbage, men nye skud vokser hurtigt over de døde grene i foråret. Bladene er som unge rødlige, senere ved modenhed grønne. Blomsterne er gule, små og samlet i oprette stande sommeren igennem.

Oprindelse: 'Dise' er selekteret i materiale, anskaffet fra botaniske haver i Nordamerika og danske samlinger. Den tilhører en planteslægt, som kun har været meget lidt anvendt i Danmark.

Formering: Formeres ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Sorten er beregnet på anvendelse i haver og anlæg. Den tåler let skygge og klarer sig udmærket under træer. Tåler vind og er tolerant overfor jordbundsforholdene.

Escallonia rubra 'Esru' Dafo

Det er en stedsegrøn busk, der efter 10 år under gode vækstforhold er godt 1 m høj, og ca. samme bredde. Hovedgrene er oprette, yngre grene stærkt overhængende (ikke stive som hos E. virgata). Bladene er elliptiske, 1,5-3,0 cm lange, og 1-2 cm brede, de er størst på langskud.

Blomster er endestillede på en form for kortskud, men sidst på sommeren kan de forekomme på samme års skud.

Blomsterne er nærmest rørformede, med en meget kort fri kronblad-

del. De er ca. 1 cm lange og 0,6 cm i diameter, de er samlet 7-13 i standene.

Blomsterfarven er RHS 53, Red Group (HCC dyb, purpuragtig rød), nærmest mørkerød. Sorten er mere frostfølsom end 'Esta' men kan blomstre alligevel trods en vis nedfrysning, da den kan blomstre delvis på sommerskuddene.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i plantemateriale formeret fra frø samlet af Søren Ødum, B. Søegård, J.P. Hjerting i Argentina, proveniens Tierra del Fuego.

Formering: Urteagtige stiklinger går let, men de kræver vinterbeskyttelse de første år.

Anvendelse: Til haver og parker på beskyttet plads.

Escallonia virgata 'Esta' Dafo

Det er en lav stedsegrøn busk, der på 10 år kan blive godt 1 m høj, og samme bredde. Forgreningen er tæt, med udbredte korte og stive grene. Bladene er meget små, og sidder på kortskud helt tæt. Bladene er knap 1 cm lange, ret tykke, delvis læderagtige, nærmest linieformede, grønne på begge sider. Blomsterne er ret små og hvide, diameter 1,3 cm, med meget kort kronrør, og flot udbredt i øverste del af kronbladene, blomsterfarven er hvid eller svagt rosa.

Blomstringen sker i juni til begyndelsen af juli. Blomsterne kommer på 1 år gamle kortskud. Sorten har i forsøgsperioden vist sig hårdfør, både ved Hornum og Aarslev.

Oprindelse: Denne nye sort er valgt ud i plantemateriale, indsamlet af Søren Ødum, B. Søegaard og J. P. Hjerting i Argentina, proveniens Chubat i 1975.

Formering: Foregår let ved stiklinger, men de unge planter er noget frostfølsomme.

Anvendelse: Til haver, en lun plads er ønskelig for en god udvikling. I strenge vintre sker en vis tilbagefrysning.

Euonymus europaeus 'Red Cascade' Dafo

Beskrivelse: Det er en løvfældende 2-3 m høj busk med få grene

fra grunden, overhængende sidegrene. Sorten har rødligt efterårs-løv, samtidig med at de mange frugter modnes, bliver frugtkappen mørkerød, og når frugten åbnes kommer de orange frø frem. Sorten er helt hårdfør og sund med få angreb af skadedyr.

Oprindelse: 'Red Cascade' er en sort fra Jackmann, England.

Formering: Kan formeres ved urteagtige stiklinger tidligt på året i væksthuse.

Anvendelse: Er beregnet på anvendelse i anlæg og haver.

Euonymus fortunei

Beskrivelse af arten: Det er en stedsegrøn art, der er meget omfangs- og formrig, især i bladformer og farver, hvilket har indbudt til omfattende dyrkning. Det udførte forsøg har vist, at det anvendte materiale var meget blandet og uensartet, ofte med flere vidt forskellige kloner under samme sortsnavn. Enkelte kloner blev endda dyrket under forkert artsnavn. Ud af forsøget er selekteret en række kloner nævnt nedenfor: Alle sorterne kan tåle let skygge og vokser tilfredsstillende under åbne træer og buske.

Euonymus fortunei 'Carrierei' Dafo

Beskrivelse: Det er en opret busk, der på beskyttede voksesteder kan blive ca. 2 m høj, formende en forgrenet busk. Bladene er elliptiske, op til 10 cm lange og 6 cm brede og grønne hele året rundt.

Oprindelse: Ældre sort, angives fra 1881. Ukendt oprindelse. Kerneplante er etableret for at sikre sortsægte materiale.

Formering: Foregår let ved stiklinger i væksthuse.

Anvendelse: Er beregnet til brug i haver og mindre anlæg. Sorten fryser tilbage i strenge vintre, værst på vindudsatte steder såsom Nord- og Vestjylland, hvis ikke de plantes beskyttet og i læ.

Euonymus fortunei 'Emerald Gaiety' Dafo

Beskrivelse: Kan blive ca. 1 m høj og 1 m bred efter ca. 8 år og

har en tæt vækst. Løvet er tæt, bladene er grønne med hvid rand, de bliver ca. 3 cm lange og samme bredde. Af de afprøvede broget-bladede sorter og kloner var 'Emerald Gaiety' den mest kraftigtvoksende og samtidig hårdfør og sund.

Oprindelse: 'Emerald Gaiety' er ikke en ny sort fra Institut for Landskabsplanter, men kommer fra USA.

Formering: Let ved stiklinger.

Anvendelse: Er beregnet til anvendelse i haver og til dels i anlæg som gruppe- og bundplantning, kan espalieres.

Euonymus fortunei 'Eve' Dafo

Beskrivelse: Den har en tæt vækst, og bliver på 8 år ca. 1 m høj og samme bredde. Løvet er lysegrønt, mat og tæt. Sorten blomstrer og kan til tider sætte frugt. Sorten afmodner tidligt efterår, hvilket er medvirkende til dens hårdførhed. Det gør samtidig, at den er lidt langsom ved formering og produktion. Den udvalgte sort udmærker sig ved fuld hårdførhed, da den ikke har været vinterskadet i forsøgsperioden.

Oprindelse: 'Eve' er udvalgt blandt mange afprøvede kloner af "Vegetus", som var så stærkt varierende, at et nyt navn for den udvalgte klon var påkrævet. Sorten er udvalgt i materiale hjemtaget fra danske planteskoler og botaniske samlinger.

Formering: Stiklinger, bedst tidlig forår i væksthuse, den kræver 2 vækstsæsoner for en produktion.

Anvendelse: Den er beregnet til anvendelse i haver og anlæg. Kan espalieres.

Euonymus fortunei 'Nyrans' Dafo

Beskrivelse: 'Nyrans' er kendetegnet ved krybende, ret svag vækst, dannende en lille flad tue, den har små grønne blade med hvidlig nervering.

Oprindelse: 'Nyrans' er en udvalgt klon i den gamle klonblanding, som er dyrket som var. radicans eller 'Radicans', og den udvalgte klon ligner disse former.

Formering: Let ved stiklinger.

Anvendelse: Sorten er beregnet til brug i haver og små anlæg.

Euonymus kiautschovicus 'Eufla' Dafo

Beskrivelse: Den har en krybende udbredt vækst med jordslående grene. Den vokser hurtigt og har på 5 år en dækflade på ca. 1 m², men er kun ca. 20 cm høj, med korte opstigende grene. Bladene middelstore, grønne, farves om efteråret og vinteren purpurrødlig. Blomster og frugter ses ikke. Sorten er hårdfør, men de nye kortskud, som er oprette, kan blive vinterskadede, og dermed i en periode se kedelig ud.

Oprindelse: Sorten er udvalgt blandt flere kloner, hvoraf nogle var indsamlet i danske planteskoler og anlæg som E. fortunei 'Coloratus', medens andre kloner havde andre navne, men alle kloner der dyrkes i Danmark som 'Coloratus' tilhører arten E. kiatuschovicus, ikke E. fortunei.

Formering: Stiklinger, som gror let og vokser hurtigt til.

Anvendelse: Til anlæg som jorddække.

Forsythia x intermedia 'Karl Sax' Dafo

Beskrivelse: Den har oprette, stive grene med ret smal, regelmæssig vækst. Den bliver efter 10 år ca. 2,5 m høj og samme bredde, bredest foroven. Bladene er mørkegrønne, læderagtige. Blomsterne er meget store, også noget læderagtige, kronbladene er livligt gule. Sorten sætter ofte mange frugter, der er brune og dekorative. Sorten er tetraploid, hvilket bevirker de noget læderagtige blade og blomster.

Oprindelse: En sort fra Arnold Arboretum, USA (1944).

Anvendelse: Haver, anlæg og afskæring.

Forsythia x intermedia 'Lynwood' Dafo

Beskrivelse: Sorten har smal, opret vækst, den bliver efter 10 år ca. 2 m høj og ca. 2 m bred. Blomsterne er mørkegule, de er godt fordelt over planten, og sorten er meget blomsterrig, og må anses som den mest dyrkningsværdige sort.

Oprindelse: Fundet i en have i Cookstown, Irland 1935.

Formering: Let ved stiklinger.

Anvendelse: Haver, anlæg og drivning som potteplante og afskæring.

Forsythia x intermedia 'Mirabilis' Dafo

Beskrivelse: Væksten er opret, bliver ca. 3 m høj, den har svagt overhængende grene. Blomsterne er lysegule og kan minde en del om 'Spring 'Glory' og må ses som en erstatning og forbedring for denne sort. Sorten er blomsterrig, med blomsterne godt fordelt på planten.

Oprindelse: Ukendt udenlandsk sort.

Formering: Let ved stiklinger.

Anvendelse: Haver og anlæg.

Forsythia ovata 'Robusta' Dafo

Beskrivelse: Sorten har en meget bred vækst, med udbredte grene, og bliver ca. 2 m høj og ca. samme bredde, bred helt fra grunden. Bladene er smukke, mørkegrønne, og løvet er tæt og fyldigt. Sorten er tidligt blomstrende, dog 1-2 uger senere end den almindeligt dyrkede klon af F. ovata, ligesom den adskiller sig fra denne ved en kraftigere vækst.

Oprindelse: Er en ældre udenlandsk sort, ukendt oprindelse.

Henføres sommetider til F. viridissima.

Formering: Let ved stiklinger.

Anvendelse: Sorten er udvalgt som den bedste tidlige sort, kombineret med dens vækstform, der gør den særlig anvendelig til gruppeplantninger. Anlæg og haver.

Fuchsia magellanica

Et forsøg er gennemført med de normalt dyrkede frilandssorter og kloner udvalgt i plantemateriale indsamlet i Sydamerika af G. Schlätzer. Forsøget viste, at der blandt det nye indsamlede materiale forekom planter, som var mere robuste og hårdføre end de gængse dyrkede sorter. Derfor er udvalgt 2 nye sorter.

Fuchsia magellanica 'Georg' Dafo (tidl. 'Fuchøj')

Er en opret, kraftigt voksende busk, der på beskyttet vokseplads, som ved en sydmur, kan blive 2 m høj, men frit plantet bliver ca. 1 m høj, da den hver vinter fryser tilbage, men bryder godt igen fra grunden. Forgreningen er tæt, og det gør sorten velegnet til hække. Bladene er grønne, løvet tæt. Blomster forekommer på sommerskuddene, og blomstringen begynder i juli og varer sommeren ud, til september. Blomsterne er hængende med den karakteristiske for Fuchsia formede blomst, der har et rødt bløster, og centrum er blåligt. Blomsterne er ca 4 cm lange.

Oprindelse: 'Georg' er udvalgt i nyt materiale, introduceret fra Sydamerika.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: I haver som espalier, fritstående og hække.

Fuchsia magellanica 'Karen' Dafo (tidl. 'Fuclav')

Er en lav, tæt busk, der frit udplantet ikke bliver mere end ca. 60 cm høj. Grenene er oprette, stærkt forgrenet, det giver en tæt busk. Blomsterne er ret små lignende 'Georg', og blomstringen foregår over en lang periode fra juli og hen til efteråret.

Oprindelse: 'Karen' er udvalgt i materiale introduceret fra Sydamerika.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Til haver.

Hamamelis japonica 'Haspa' Dafo

Beskrivelse: Det bliver en stor busk eller lille træ, ca. 4 m høj med åben forgrening. Bladene er mørkegrønne, glatte og delvis skinnende, gullige ved løvfald. Blomsterne er mørkegule, samlet i tætte små stande spredt på grene. Blomstringen foregår tidlig forår, varierer og synes helt temperaturbestemt.

Oprindelse: Er selekteret i planter fra danske planteskoler.

Formering: Formeres vegetativt, bedst ved podning, med H. virginiana som grundstamme.

Anvendelse: Som et lille træ til anlæg og haver.

Hamamelis mollis 'Pallida' Dafo

Beskrivelse: Det er en middelkraftig busk, der bliver ca. 3 m høj. Bladene er lysegrønne, matte og hårede. De farves gullige ved løvfald. Blomsterne er rengule, farven lys og iøjnefaldende. Kronbladene smalle, lange, givende en elegant virkning. 'Pallida' er blomsterrig. Blomsterne er tæt samlet. Sorten begynder sin blomstring tidligt, i milde vintre omkring 1. januar. Selvom der efter begyndt blomstring kommer streng vinter, skades blomsterne ikke.

Oprindelse: Er udvalgt blandt flere sorter. Den er oprindelig selekteret i det engelske haveselskabs have i Wisley i et tilfældigt frøparti.

Formering: Som for 'Haspa'

Anvendelse: Blomstrende busk til haver og anlæg.

Hedera helix 'Hegla' Dafo

Dværgformet, langsomtvoksende, krybende, meget tæt vækst. Skudde-
ne er tykke og kraftige, stærkt forgrenede, formende en næsten
tueformet vækst, der efter 8 år dækker godt 1 m². Bladene er
tykke og læderagtige, næsten uden - eller med få små lapper,
helrandet. Planten er formentlig delvis i den adulte fase.
Bladene er mørkegrønne, matte med hvidlig ikke markant nervering.
Sorten har været hårdfør, med undtagelse af døde skudspidser og
lidt bladsvidninger ved barfrost.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i plantemateriale fra Botanisk
Have, København.

Formering: Sker let ved stiklinger.

Anvendelse: Velegnet som stedsegrøn lav bunddækkebusk i haver og
på kirkegårde.

Hedera helix 'Hesma' Dafo

Sorten har krybende tynde ranker, mindre kraftigtvoksende end
'Hevil', og den er mindre forgrenet og derfor mindre tæt. Klatrer
let op ad mure og træer. Bladene er stedsegrønne ret små, ca. 3,0
- 4,5 cm lange og samme bredde, med de typisk 3-lappede blade,

mørkegrønne med svag hvidlig nervering, men ikke så kraftig som hos 'Hevil'. Blomster og frugter ikke observeret. Sorten har vist sig hårdfør, men bladene kan svides brune i vintre med meget barfrost.

Oprindelse: Sorten er udvalgt blandt de dyrkede småbladede typer.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Med sin mindre kraftige vækst, små blade, der giver en ringe bunddækkeeffekt, er sorten mest egnet til haver, mellem andre planter, som grøn flade og til espaliering ved træer og flader.

Hedera helix 'Hevil' Dafo

Har krybende vækst med lange hurtigtvoksende ranker, der er rodslående. Ved genstande som mure og træer klatrer den op ved sine hæfterødder. Den danner et tæt tæppe ca. 15 cm høj. Bladene er mellemstore, stedsegrønne, grønne med kraftige hvidlige tegninger, ca. 4-6 cm lange og samme bredde. Blomster og frugter ses ikke, disse kommer kun på de florale skud, som kan dannes hos arter på ældgamle planter. Sorten har vist sig helt hårdfør og har ikke været frostskaadet ej heller i strenge vintre.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i de økolyper, der er vildtvoksende i Danmark.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Anlæg, vildtplantninger, skove, som bunddække, espalier- og klatreplante.

Hedera hibernica 'Hestor' Dafo

Er en klonudvælgelse blandt de normalt dyrkede kloner af denne art, der også dyrkes som H. helix var hibernica, storbladet Hedera.

Beskrivelse: Sorten har krybende vækst med lange hurtigtvoksende ranker, der kan klatre op ad træer og lignende med sine hæfterødder. Som krybende danner den et effektivt, tæt, bunddækkende tæppe. Bladene er store 7-12 cm lange og samme bredde, de er stedsegrønne, farven dybgrøn. Blomster og frugter ses ikke på den kry-

bende form. Sorten har været helt hårdfør i forsøget uden tilbagefrysninger, men ved meget barfrost, lidt bladsvidninger.

Formering: Foregår let ved stiklinger.

Anvendelse: Til bunddække og espalier.

Hippophae rhamnoides

Beskrivelse: Siden 1965 har der ved Institut for Landskabsplanter været arbejdet med afprøvning af meget forskellige frøkilder af Hippophae rhamnoides, mest af dansk oprindelse, men også nogle af norsk, russisk og italiensk oprindelse. I dette plantemateriale, som viste en stor variation i mange egenskaber, forekom enkeltplanter med interessante egenskaber. Det gav baggrund for en udvælgelse af kloner, der blev opformeret og udplantet i klonforsøg. I dette forsøg er udvalgt kloner som udsendes gennem Planteopformeringsstationen, heraf er foreløblich kun 1 udsendt.

Hippophae rhamnoides 'Hikul' Dafo

Bliver en lav, tæt, nærmest kugleformet busk, der på 10 år bliver 1-1,5 m høj, og ca. samme bredde. 'Hikul' sætter kun meget få rodkud. Forgreningen er tæt, med mange korte skud, grenene er næsten tornløse. Bladene er 4-5 cm lange, ca. 1 cm brede, farven er RHS 137 A, grønne med kraftig sølvglans. Løvfald sker i begyndelsen af november. Blomsterne kommer sjældent og er rent hanelige, derfor ingen frugtsætning.

Sorten er helt hårdfør og meget vindfør.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i afkomsforsøgene fra nordjydske frøkilder.

Formering: Sker ret let ved urteagtige stiklinger tidlig sommer.

Anvendelse: Sorten er især beregnet til haver og småanlæg, hvor der ønskes et element med gråligt løv.

Hypericum beanii 'Elda' Dafo

Beskrivelse: Sorten bliver ca. 1 m høj, med lange oprette til overhængende grene. Blade løvfældende, lysegrønne. Blomsterne store prangende, gule med iøjnefaldende støvdragere. Frugterne er

uden prydværdi. Sorten fryser tilbage, men bryder og blomstrer igen.

Oprindelse: Sorten er udvalgt blandt kloner, der dyrkes som H. patulum var. henryi, men dette navn anses som ukorrekt, den skal benævnes H. beanii.

Formering: Vegetativt, udmærket ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Blomstrende buske til haver og anlæg.

Hypericum erectum 'Gemo' Dafo

Beskrivelse: Det er en blomstrende busk, der bliver ca. 1 m høj, har smalle blade ca. 6 cm lange, knap ca. 1 cm brede, lysegrønne. Blomster ret små, gule ca. 3 cm i diameter, med mange iøjnefaldende støvdragere. Sorten blomstrer rigt over en lang periode sommeren igennem til langt hen på efteråret. Sorten adskiller sig fra andre dyrkede Hypericum ved ikke at fryse tilbage, men blive forveddet som andre buske.

Oprindelse: Ny sort, selekteret i materiale fra Botanisk Have, København.

Formering: Let ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Blomstrende busk til haver og anlæg, også velegnet til hække. Erfaringer ved anvendelse har vist, at det er en værdifuld tilføjelse til de øvrige Hypericum.

Hypericum hircinum x androsaemum 'Hysan' Dafo

Beskrivelse: Sorten bliver 0,7 - 1,0 m høj, men fryser hvert år helt tilbage. Bladene er grønne, ca. 8 cm lange og 4 cm brede. Blomstrer hele sommeren med små gule blomster. 'Hysan' er udvalgt i forsøget blandt de kloner, hvis prydværdi især skyldes frugterne, som i august farves rødbrune og senere sorte. Frugterne holder til langt hen på vinteren, til sidst bliver de tørre, men rådner sjældent. Erfaringer har nu vist, at sorten i produktion som containerkultur kan få rust, medens dette ikke ses i anlæg og haver.

Oprindelse: Den nye sort er udvalgt i materiale fra samlinger. Hybrider er ikke tidligere beskrevet, og må være spontant opstå-

et.

Formering: Skal formeres vegetativt, kan let ske ved stiklinger.

Anvendelse: Sorten er især beregnet som prydbusk i haver og i mindre anlæg. I strenge vintre skades rødderne, og planterne svækkes.

Hypericum hircinum 'Loke' Dafo

Beskrivelse: Det er en kraftigtvoksende busk, der bliver 1,0 - 1,3 m høj og ca. samme bredde, men den fryser hvert år tilbage. 'Loke' har kraftigere og højere vækst og tættere end 'Hysan'. Løvet har kraftig lugt ved berøring. Sorten har små gule blomster og brunsorte frugter, lignende 'Hysan', blot mindre.

Oprindelse: En ny sort selekteret i materiale fra Botanisk Have, København.

Formering: Skal formeres vegetivt, sker let ved stiklinger.

Anvendelse: Haver og anlæg, er især velegnet til hække og større gruper.

Hypericum hookerianum 'Hidcote' Dafo

Beskrivelse: Det er en lille stedsegrøn busk, den bliver ca. 1,0 m høj. Den har stedsegrønne blade og store flotte gule blomster, men fryser hvert år tilbage. Den udvalgte klon har i forsøget vist sig blomsterrig, sund og frodig.

Oprindelse: Sortens oprindelse er uklar, måske fra Kina. Den har været dyrket i England siden omkring 1920. Er måske en hybrid mellem H. calycinum og H. forrestii. Dafo klonen er udvalgt i materiale fra danske planteskoler.

Formering: Let ved stiklinger.

Anvendelse: Haver og anlæg.

Ilex aquifolium

Baggrund for forsøgene:

Siden 1968 har der ved Institut for Landskabsplanter været indsamlet og afprøvet en række forskellige kloner og sorter af Ilex aquifolium. I forsøgene er indgået registreringer især af hård-

førhed, bladtornethed, sundhed, blomster- og frugtrigdom. Der er udført registreringer af blomsternes køn, der viste, at de enkelte kloner enten er overvejende hanlige eller overvejende hunlige. Der er udført bestøvningsundersøgelser, der viste, at bestøvning med en fremmed klon gav flere frugter og længere holdbarhed end hos kloner hvor der kan ske frugtsætning uden bestøvning, såsom 'Pyramidalis', som er en partenokarp sort. På grundlag af disse kriterier er udvalgt 3 sorter af kloner, som ikke har været almindelig dyrket. Det er 2 overvejende hunlige sorter og 1 hanlig. Der må plantes minimum 1 hanplante for at få god bestøvning, det er tilstrækkelig op til 5 hunplanter.

Ilex aquifolium 'Ilda' ♀ Dafo

Beskrivelse: 'Ilda' er en hurtig- og kraftigvoksende klon med opret, bred pyramidal, noget åben vækst, der kan minde noget om 'Pyramidalis'.

Vækstform og højde vil variere med, hvorvidt endeskud skades om vinteren. Grene er grønne på begge sider. Bladene er 5-7 cm lange, 2,5-3,5 cm brede, oversiden grøn (HCC 139 A), halvmat, undersiden noget lysere grøn. Bladranden har kun få torne, altså en adult form, lignende visse typer af 'Pyramidalis'. Frugterne er orange-røde, de fremkommer i stor mængde, når god bestøvning er tilstede. Frugterne er runde, ca. 1 cm i diameteren og fremkommer og modnes om efteråret, og holder til jul, medmindre fuglene tager dem.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i materiale indsamlet i planteskoler og plantesamlinger.

Formering: Sker let ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Til haver og anlæg. På udsatte steder, især Nord- og Vestjylland med kraftige vinde, kan sorten vinterskades.

Ilex aquifolium 'Ilman' ♂ Dafo

Beskrivelse: 'Ilman' er en hanlig klon, kraftigvoksende med bred pyramidal vækstform. Vækstform og højde vil variere med, hvorvidt endeskud skades om vinteren, idet der skabes en bredere og lavere

vækst. Bladene er 5-9 cm lange, 3-4,5 cm brede, oversiden mørkegrøn, blank, undersiden gul-grøn. Randen kraftig og tætornet. Ingen frugter registreret.

Oprindelse: Sorten er udvalgt blandt kloner indsamlet i planteskoler og botaniske samlinger.

Formering: Skal ske vegetativt og foregår let ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Anvendes sammen med 'Ils' og 'Ilda' som bestøversort.

Ilex aquifolium 'Ils' ♀ Dafo

Beskrivelse: 'Ils' er en hunlig, kraftigvoksende sort, med opret, bred pyramidal vækst. I strenge vintre og på udsatte steder, kan endeknopperne skades og skuddene fryse tilbage, hvorved væksten bliver bredere og tættere. Grenene er på oversiden purpurfarvet (sammenlign 'Ilda'), undersiden grøn. Bladene er 5-8 cm lange, 2,5-3,5 cm brede, oversiden mørkegrøn, undersiden lysere grøn. Bladrand ofte kraftig tornet, især på langskuddene. Frugterne er mørkerøde, ca. 1 cm lange, noget fladtrykte fra siden, samlet 2-5 i bladhjørnerne.

Oprindelse: Sorten 'Ils' er som de 2 øvrige sorter udvalgt i materiale indsamlet i danske planteskoler og plantesamlinger.

Formering: Må ske vegetativt, og foregår let ved urteagtige stiklinger. Der bør formeres fra skud, som bl.a. har bladtorne, for at denne egenskab bevares.

Anvendelse: Haver, anlæg og til afskæringsgrønt, især for sine frugter og blade.

Leucothoe axillaris 'Kywi' Dafo

Beskrivelse: Det er en ny hårdfør, stedsegrøn sort, der bliver godt 1 m høj med overhængende grene. Bladene er læderagtige, elliptiske, de farves om efteråret skarlagensrøde. Blomsterne er hvide og små, samlet i lange klaser, og fremkommer i stor mængde i juni.

Oprindelse: 'Kywi' er en ny sort, som er udvalgt i materiale fra Botanisk Have i København.

Formering: Foregår ved stiklinger i væksthuse, som for Rhododendron.

Anvendelse: Leucothoe er en surbundsplante ligesom Rhododendron, og er beregnet på anvendelse i haver.

Ligustrum obtusifolium 'Regeli' Dafo

Beskrivelse: Sorten bliver ca. 1,5 m høj og omtrent samme bredde, hoved- og sidegrene er oprette. Busken er tæt forneden med god jordækningssevne. Løvspring foregår i maj og løvfald november. Denne sort er udvalgt blandt 15 afprøvede kloner af var.

regelianum, og den selekterede klon har vist sig som den mest hårdføre både ved Hornum og Blangstedgaard, men kan i udsatte egne, især i Jylland fryse tilbage.

Oprindelse: Er selekteret i materiale fra danske planteskoler og samlinger, indsamlet som L. o. var. regelianum.

Formering: Let ved stiklinger.

Anvendelse: 'Regeli' er især beregnet til anvendelse i anlæg, og det er hensigten, at denne sort skal erstatte de øvrige dyrkede og unavngivne kloner af varieteten regelianum.

Ligustrum vulgare 'Atros' Dafo

Er en kraftigt voksende, opret busk, bred forneden, som udvokset en fin kuplet og tæt busk. Grenene oprette med ret bløde sidegrene, ikke stift strittende, formende en køn busk. Bladene er mørkegrønne, de farves svagt purpur om vinteren, de er svagt kuplede og har et smukt, fint løv.

Løvet bevares det meste af året, sådan at sorten normalt er vintergrøn, med kun få blade, der falder af før nytår, medens hovedparten falder af i forårmånederne.

Sorten har i forsøgene ved Hornum og Blangstedgård været nogenlunde hårdfør, dog med få topskader i de strenge vintre i 1980'erne. I Skjern-forsøget har planterne derimod været en del skadet. Unge planter og planter, der beskæres stærkt, frostskaedes ofte meget.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i 'Atrovirens Select', med

opformering baseret på en enkelt plante for at få en ensartet sort.

Formering: Foregår ved stiklinger, lettest som urteagtige.

Anvendelse: Til grupper og hække.

Ligustrum vulgare 'Atrovirens Select' Dafo

Beskrivelse: Væksten er middelbred, kraftig og tæt, sidegrene oprette, grenvinklerne ved sidegrene fra hovedstammen er 45 - 60°. Løvet er meget sundt, tæt, mørkegrønt, falder sent, og en stor del forbliver på planten vinteren igennem, og kan betragtes som halvstedsegrøn. Normalt er sorten frostfør. Forsøg og erfaringer har vist, at den ikke klarer sig godt i Vest- og Nordjylland.

Oprindelse: Sorten er udvalgt blandt kloner fra danske planteskoler.

Den skal efterhånden afløses af 'Atros'

Formering: Vegetativt, lettest ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Haver og anlæg til grupper og hække.

Ligustrum vulgare 'Liga' Dafo

Beskrivelse: Det er en opret, tæt forgrenet kraftigtvoksende busk, som er næsten stedsegrøn, idet den beholder de fleste af bladene vinteren igennem. Den har endda beholdt ca. 20% af bladene til efter løvspring i alle 10 forsøgsår. Bladene er ret store, matte grønne og noget grove. Sorten har været afprøvet ved Hornum, Blangstedgaard og Skjern, og har alle 3 steder haft overvintring uden særlige overvintringsskader. 'Liga' adskiller sig fra 'Atrovirens Select' i sin vækstform, idet 'Liga' har oprette topgrene, medens 'Atrovirens Select' har mere overhængende topgrene. I løvet adskiller 'Liga' sig ved sine længere, mere lysegrønne blade, medens de hos 'Atrovirens Select' er mere mørkegrønne og svagt kuplede.

Oprindelse: Er selekteret i materiale fra danske planteskoler og samlinger.

Formering: Let ved stiklinger.

Anvendelse: Det er hensigten, at 'Liga' i noget omfang skal

erstatte 'Atros' og 'Atrovirens Select' pga. større klimatolerance og vinterfasthed, og den har vist sig at udvikles godt også i Vestjylland. Sorten anbefales til brug over hele landet, såvel hække som fritplantet. Sorten er mere hårdfør end 'Atrovirens Select' og 'Atros', som havde flere overvintringsskader end den nye sort 'Liga' i den strenge vinter 1984/85.

Ligustrum vulgare 'Listrum' Dafo

Beskrivelse: Det er en løvfældende kraftigtvoksende sort, udvalgt i samme forsøg som 'Liga'. Grenene oprette med udbredte sidegrene, tæt forgrenet. Løvet er kraftigt, matgrønt, med løvfald i november. Sorten er helt hårdfør, og har ikke været skadet i forsøgsperioden, ej heller i vinteren 1984/85. 'Listrum' er beregnet på at erstatte de nu dyrkede løvfældende kloner, der dyrkes som L. vulgare.

Oprindelse: Udvalgt i materiale fra danske planteskoler.

Formering: Urteagtige eller træagtige stiklinger.

Anvendelse: Er beregnet på anvendelse til hække, klippet og uklippet og i grupper, og den er også egnet til underplantning i hegn og som læ.

Ligustrum vulgare 'Lodense' Dafo

Er en løvfældende, lav busk, der efter 10 år bliver ca. 1 m høj. Grenene er oprette, sidegrene udbredte, meget tæt forgrenet, formende en flad, tæt busk, efter 10 år ca. 2 m bred. Bladene er ret små, ca. 5 cm lange og 2 cm brede, lysegrønne, løvet falder i oktober. Sorten har ikke blomstret eller sat frugt i forsøgsperioden. 'Lodense' har været helt hårdfør både ved Hornum, Blangstedgård og Skjern.

Oprindelse: Sorten kommer oprindeligt fra Kohankie og Søn, Ohio, 1924. Den har været dyrket lidt i Danmark.

Formering: Sorten formeres ved stiklinger.

Anvendelse: 'Lodense' er beregnet på anvendelse til jorddække, især i anlæg, og der er muligheder også til lave, klippede hække.

Lonicera, løvfældende buske

Siden 1965 har der været arbejdet med kloner af løvfældende buske af Lonicera fra flere forskellige arter.

For arten L. tatarica har forsøget omfattet mange kloner og sorter som viste, at det hele var meget blandet med forskellige navne på samme sort, men også meget forskellige kloner indenfor samme sort som f.eks. ved sorten 'Rosea', hvor der i forsøget forekom kloner med små lyserøde blomster og andre med store og anderledes farvede blomster, nogle med røde bær, andre med orange.

Med denne baggrund er udvalgt de mest dyrkningsværdige kloner indenfor L. tatarica og et par andre arter.

I 1973 udsendtes 'Vian', i 1977 Lonicera 'Clavey's Dwarf', i 1978 'Birt' og 'Lavsas'. Forsøget afsluttes nu med 2 nye sorter.

Lonicera x bella 'Candida' Dafo

Bliver en stor, bred busk, ca. 3 m høj og samme bredde. Hovedgrene oprette til udbredte, sidegrene mest udbredte. Bladene matte, på oversiden frisk grønne, elliptiske 3-5 cm lange, 2-3 cm brede. Blomsterne er samlet 2 i bladhjørnerne, de fremkommer i juni, kronbladene er hvide, 1,0-1,4 cm lange, ca. 0,5 cm brede. Frugterne modner i juli og bliver røde. Sorten er en hybrid mellem L. tatarica og L. morrowii og er i mange henseender en mellemting mellem de 2 arter, såsom i vækst og løv, men har et frodigere mere sundt løv, end kendt fra mange kloner hos disse 2 arter.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i plantemateriale hjemtaget fra Arboretet, Hørsholm, men det er en ældre tysk sort, og der er ikke givet nyt sortsnavn.

Formering: Urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Til hegn, anlæg og store haver.

Lonicera demissa 'Birt' Dafo

Beskrivelse: Det er en ca. 3 m høj busk med spinkle, elegante, overhængende grene. Blade er små, smalle elliptiske. Frugterne er

små, røde bær der holder til langt ud på efteråret, sommetider til sidst i december. Sorten kan ikke umiddelbart sammenlignes med de øvrige Lonicera, idet den adskiller sig ved sin mere elegante vækst.

Oprindelse: Det er en ny sort udvalgt i en art, som ikke normalt dyrkes, og er selekteret i materiale fra Arboretet, Hørsholm.

Formering: Må ske vegetativt, udmærket ved stiklinger.

Anvendelse: Den må betragtes som prydbusk til haver og anlæg.

Lonicera ledebourii 'Lebo' Dafo

Bliver efter 8 år en ca. 4 m høj, opret busk og ca. 3 m bred, grenene grove, stive og en tæt forgrening. Bladene er store, mørkegrønne. Blomsterne er lange, rørformede, tynde, gule til svagt rødlige, de fremkommer i juni og varer ca. 8 uger, mod afblomstringen udvikles bægerbladene og bliver store og kraftigt røde, og giver da som baggrund for de modne, sorte, glinsende bær en meget dekorativ virkning. Frugter og bægerblade forbliver til omkring 1. oktober. Sorten ligner en del Lonicera ledebourii 'Vian', men er mindre kraftig såvel i højde som bredde og kan derfor anvendes på steder, hvor der er mindre plads, såsom anlæg. Dertil kommer at sorten er mere dekorativ. Den nye sort er helt hård- og vindfør og tåler konkurrence og skygge fra træer.

Oprindelse: Den nye sort er udvalgt blandt kloner indsamlet i planteskoler og plantesamlinger.

Formering: Foregår ved stiklinger.

Anvendelse: Til læ, hegn og hække.

Lonicera ledebourii 'Vian' Dafo

Beskrivelse: Det er en hurtigtvoksende busk, der på ca. 6 år bliver ca. 4 m høj og ca. samme bredde, efter 10 år er busken ikke blevet højere eller bredere. Bladene er store, 8-12 cm lange, mørkegrønne, løvet tæt og fyldigt. Blomsterne er rørformede, gullige, ca. 1,5 cm lange, ikke særlig prangende, bægeret farves rødtligt, og omslutter de sorte bær.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i plantemateriale, anskaffet fra

Arboretet, Hørsholm. 'Vian' udmærket sig især ved en langt større frostførhed end de øvrige afprøvede kloner.

Formering: Vegetativt, let såvel ved urteagtige som træagtige stiklinger.

Anvendelse: Er udvalgt til læplantning, tåler skygge og konkurrence fra træer. Er for kraftig og stor til almindelige haver.

Lonicera periclymenum 'Loly' Dafo

Beskrivelse: Blomsterne er gullige i knop, ved udspring gulorange, de er stærkt duftende, de springer ud sidst i juni og blomstrer ca. 4 uger frem. Sorten er selekteret for sin frodighed og blomsterrigdom. 'Loly' er hårdfør, sund, frodig og hurtigtvoksende.

Oprindelse: Er selekteret i materiale af dansk oprindelse blandt naturforekommende planter, og er en værdifuld forøgelse af plantesortimentet af vilde danske planter.

Formering: Formeres let ved stiklinger.

Anvendelse: Kan anvendes overalt indenfor det grønne område, haver, anlæg og naturforvaltning.

Lonicera tatarica 'Lavsas' Dafo

Beskrivelse: Det er en opret, kraftig plante, der efter 10 år bliver ca. 4 m høj, og ca. 3 m bred foroven. Sorten har store, hvide blomster og røde frugter (ikke orange som hos visse dyrkede kloner).

Oprindelse: 'Lavsas' er udvalgt som den frodigste og mest hårdføre blandt de kloner, der var indsamlet under navn af 'Alba' og 'Grandiflora' men har ikke med sikkerhed kunnet henføres til en af disse sorter, og det kan endvidere ikke med sikkerhed fastslås, hvordan disse to gamle sorter egentlig skal se ud.

Formering: Vegetativt, udmærket ved stiklinger.

Anvendelse: Til grupper og hække i anlæg og større haver. Er robust og vindfør.

Lonicera tatarica 'Lota' Dafo

Er en kraftigtvoksende, opret busk, der efter 10 år er 3-4 m høj, og omtrent samme bredde. Hovedgrene oprette, sidegrene udbredte til oprette. Bladene er elliptiske, 4-6 cm lange, 3-4 cm brede, oversiden er ved fuld udvikling mørkegrønne, matte. Løvspring allerede 1/4. Blomsterne fremkommer i juni, de sidder 2 sammen i bladhjørnerne. Kronblade er udvendig lyserøde (RHS 54 A Red Group) indvendig lidt lysere, ca. 2 cm lange og 0,7 cm brede. Frugterne er bær, der modner i juli og bliver lyserøde og falder af i august. Sorten er fuld hårdfør, frodig og kraftigtvoksende med god evne til nyvækst fra grunden (nogle kloner i forsøget ranglede og bare forneden). Bladene angribes desværre ofte i sensommeren af nogle minerlarver og nogle svampesygdomme, som bevirker, at de ikke ser særlig sunde ud. Den udvalgte klon hører til de absolut sundeste i forsøget.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i materiale hjemskaffet fra danske planteskoler og samlinger. Sorten er udvalgt for at rydde op i de mange forskellige kloner med lyserøde blomster, der dyrkes under navn af L. tatarica eller L. tatarica 'Rosea'.

Formering: Urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Til læ, hegn og anlæg mest i byområder.

Lonicera x xylosteoides 'Clavey's Dwarf' Dafo

Beskrivelse: 'Clavey's Dwarf' er løvfældende med en tæt, noget kuplet vækst, som giver et godt jorrdække. Sorten bliver ca. 2,0 m høj, og ca. 2 m bred, men har noget langsom vækst i sammenligning med L. xylosteum, som den ellers ligner meget i blade, frugter og andre dyrkningsegenskaber. Blomsterne er gullige, små, frugterne røde.

Oprindelse: Det er en ældre sort, der oprindeligt kommer fra USA.

Formering: Vegetativt, let med stiklinger.

Anvendelse: Hække og grupper i hegn og anlæg.

Lonicera xylosteum 'Lodan' Dafo

Beskrivelse: Det er en løvfældende busk, der bliver 3-4 m høj,

den har oprette hovedgrene, opret og udbredt, ret åben, let grenbygning, givende et godt dække. Løvspring i maj, løvfald i oktober. Løvet er tæt, de enkelte blade er grønne, grålige, håret på undersiden, formen er bred elliptisk, helrandet, ret små, de er 3-5 cm lange og 2-3 cm brede.

Blomsterne er ret små, gullighvide, de fremkommer i bladhjørnerne i maj, frugterne bliver røde bær, der modner september, de skjules ofte delvist af bladene. Sorten er sund og ingen særlige sygdomme er registreret. Sorten er ligesom arten almindelig, helt hårdfør, der har ikke været registreret frostskafer. Sorten er vindfør, og den tåler ret meget skygge og en del konkurrence fra andre planter, såsom træer. Sorten er ligeledes tolerant over for forskellige jordbundsforhold.

Oprindelse: Arten er vildtvoksende i Danmark og sorten er udvalgt i former af sorter, der er klimatilpasset, hvoraf en del er indsamlet i danske planteskoler.

Formering: Må ske vegetativt, lykkes udmærket ved stiklinger.

Anvendelse: Sorten er beregnet til brug som underlæ og rand ved læbælter, hegn, skov og lignende steder. Også god til sammenhængende grupper i store anlæg og parker. Uegnet til parcelhushaver.

Mahonia aquifolium 'Magu' Dafo

Beskrivelse: Det er en kraftigt voksende, ca. 1 m høj stedsegrøn busk med oprette grene og store mørkegrønne, blanke tætsiddende blade. Blomsterne fremkommer tidlig sommer i tætte oprette stande. Frugterne er sorte, modner oktober og kan blive siddende til jul, hvis ikke de tages af fugle. 'Magu' er sund, idet der ikke er registreret rustangreb i forsøget. Undersøgelser har vist, at Mahonia aquifolium har en høj grad af selvsterilitet, og frugt-sætningen er ringe, hvis 'Magu' står alene.

Oprindelse: 'Magu' er udvalgt efter flere års arbejde med udvælgelser og afprøvninger for at frembringe hårdføre sorter. Sorten er selekteret i materiale indsamlet i Danmark.

Formering: 'Magu' skal formeres vegetativt, som kan ske ved stiklinger, bedst i væksthuse.

Anvendelse: 'Maqu' er beregnet på anvendelse i anlæg og haver. Den er vindstærk, hårdfør, ej heller bladene ødelægges om vinteren, tåler stærk skygge.

Malus

Siden 1965 er der ved Institut for Landskabsplanter afprøvet en række sorter af pryddæbler (eller ofte benævnt paradisæbler).

Afprøvningerne har omfattet omkring 150 sorter.

På baggrund af denne viden og viden indsamlet fra andre afprøvninger, herunder hos Aage Poulsen, Hobro, er der hermed udvalgt 7 sorter, der anses som særligt dyrkningsværdige til haver, nær anlæg og parker.

Af disse 6 sorter er foretaget en klonudvælgelse, der har dannet basis for en fremavl.

Allerede i 1978 indgik nogle af sorterne i fremavl ved Institut for Landskabsplanter for at fremskaffe virusfrit udgangsmateriale, og de her beskrevne kloner er nu testet og fundet virusfrie. I 1986 blev første gang tilbudt plantemateriale af sorterne.

Oprindelse: Alle sorterne kommer fra forskellige forædlere og selektioner fra udenlandske institutioner og virksomheder, men de udvalgte kloner til fremavl er væsentlig selekteret i materiale indsamlet i danske planteskoler.

Formering: Formering foregår traditionelt vegetativt, okulation og kopulation, stiklingeformerer er vanskelig.

Anvendelse: Sorterne er især beregnet på anvendelse i haver, anlæg og parker i det plejede nærmiljø.

Beskrivelse af sorterne.

Malus baccata 'Akso' Dafo

Beskrivelse: Det er en ny sund, hårdfør og kraftigt voksende sort, der bliver 3-4 m høj med en bred krone. Blomsterne er hvide, frugterne små, runde, gulligrøde som bliver siddende længe.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i det plantemateriale, som Ole Hammer, Biavlsforsøgene, har arbejdet med.

Formering: Formeres ved podning/okulation. Stiklingeformerer er mulig, men bedst fra drevne planter og tidlig stikning.

Anvendelse: Til anlæg og hegn.

Malus - hybrid 'Braendkjaer' Dafo

Beskrivelse: Stor busk til lille træ, 3-4 m høj, tæt forgrenet, med ret stive op- rette grene. Løvet er blankt, mørkegrønt og sundt. Blomstringen er stor, med helt hvide blomster efterfulgt af store røde frugter 5-6 cm (største længde), disse er ret hårde, bliver længe siddende, hyppigt til hen i november. Sorten er hårdfør og meget sund og frodig.

Malus - hybrid 'Golden Hornet' Dafo

Beskrivelse: Bliver et lille opret træ, med stift oprette grene, tæt forgrenet pyramidal vækst. Løvet er grønt, blomsterne hvide, meget rigt blomstrende. Frugterne er ca 2 cm i diameter, rødgyldne, i stor mængde, bliver længe siddende og rådner desværre på træet. Sorten er hårdfør og rimelig sund..

Malus - hybrid 'Gorgeous' Dafo

Beskrivelse: Er et lille velformet træ, bliver ca 3 m høj, med overhængende grene, åben forgrening. Løvet er grønt, blomsterne hvide, rosa i udspring, med svag duft, de fremkommer i stor mængde. Frugterne er runde, ca 2 cm i diameter. De bliver orangerøde og hænger til oktober - november, de er velsmagende og egnet til gele. Er sund og hårdfør.

Malus - hybrid 'Hyslop' Dafo

Beskrivelse: Er et lille svagtvoksende træ med overhængende grene, bliver ca 3 m høj. Løvet er grønt, sundt, blomsterne er store, elfenbensfarvede, senere hvide, svag duft. Frugterne er store, nærmest runde, 3-4 cm i diameter, kan spises som friske, sødlig, gulrøde.

Malus - hybrid 'John Downie' Dafo

Beskrivelse: Er et opret smalt lille træ, der bliver 3-4 m høj, med spidse grenvinkler formende næsten pyramidalt træ. Løvet er grønt, blomsterne hvide, frugterne nærmest ellipsoide, 3-4 cm lange, bliver gulrøde, iøjnefaldende smukt lille æble, med sødlig smag. Sorten er desværre lidt skurvmodtagelig.

Malus - hybrid 'Makamik' Dafo

Beskrivelse: Er et lille, bredt træ, med noget åben forgrening, bliver 3-4 m høj, moderat voksende, afhængig af grundstamme. Løvet er ved udspring rødligt, senere mørkegrønt til svagt purpurgrønt. Blomsterne er røde, fremkommer i stor mængde, frugterne bliver mørkerøde, er gennemfarvede, næsten runde, ca 2 cm i diameter. Frugterne har en svag bitter smag, er velegnet til gele, alkoholudtræk m.m. Sorten er sund og hårdfør.

Malus x moerlandsii 'Liset' Dafo

Beskrivelse: Er et lille bredkronet træ, 4-5 m høj, brede grenvinkler. Bladene rødlig i udspring, senere mørkegrønne, blomsterne er sartrøde ca. 1-2 cm i diameter. Frugterne er ret små, kun ca 1 cm i diameter, holder til november, ikke egnet til husholdningsbrug. Sorten er ikke helt sund, får kræft og skurv.

Malus sylvestris 'Masyl' Dafo

Beskrivelse: Det bliver et lille træ, på omkring 5 m med en lille rundkuppet top, grenene er udbredte, med ret brede grenvinkler. Bladene er blanke og glatte eller svagt hårede. Blomsterne er hvide og fremkommer i maj. Frugterne er små, ca. 2 cm i diameter, modner i oktober, men forbliver grønne til svagt gule og hårde.

Oprindelse: Er udvalgt i det indsamlede materiale. Malus sylvestris er vildtvoksende i Damnark, men mange steder er den krydset med de dyrkede æblesorter. Igennem en række år har der været arbejdet med at finde sunde gode danske former, bl.a. i Frøkildeudvalgets regi.

Formering: Sorten skal formeres vegetativt, lettest ved podning som for andre prydæbler.

Anvendelse: Sorten er beregnet til anvendelse i anlæg, parker, vildtplantninger og lignende steder, hvor der ønskes et vildæble.

Myrica pensylvanica

Artsbeskrivelse: Den er hjemmehørende i Nordamerika. Arten har ikke hidtil været almindelig dyrket. Bladene er mørkegrønne, 5-8 cm lange, de er svagt læderagtige og stærkt krydrede. De bliver siddende på planterne til hen på vinteren, noget afhængig af temperaturforholdene. Løvfald sker omkring december - januar. Løvspring og blomstring sker i maj. Blomsterne er små uanselige, enkønnede og tvebo. Frugterne sidder tæt samlet i store bundter, de er grønne, bliver ved modenhed grå og efter løvfald lys stålgrå. Frugterne kan blive siddende på planterne til hen på sommeren.

'Myda' ♀ er en selekteret hunsort, (udledt af Myrica dame), der bliver ca. 1 m høj. Den har en tæt vækst og er frugtrig med i-øjnefaldende frugter.

'Myriman' ♂ er den hanlige sort, den har omtrent samme højde, men er lidt mere kraftigt voksende. De er udpræget klimatolerante og vindfaste. Oprindelse: Sorterne er udvalgt i plantemateriale produceret på basis af naturindsamlet frø fra Nova Scotia.

Formering: Formering af 'Myda' og 'Myriman' skal ske vegetativt, kan ske ved urteagtige stiklinger, tidlig forår i væksthus.

Anvendelse: De to sorter er beregnet til anvendelse i haver og anlæg. Den største virkning fås ved at plante ca. 80% hunplanter og 20% hanplanter jævnt fordelt mellem hinanden. For at opnå frugtsætning må plantes såvel han- som hunplanter. 'Myda' og 'Myriman' lykkes ikke særlig godt på udprægede lerjorder med højt pH, men tåler både fugtig og tør jord. De kan udmærket trives i let skygge, medens de i stærk skygge bliver ranglede. De er hårdføre og vindfaste.

Pernettya mucronataRapport om gennemført udvikling af nye sorter.

I 1962 og 1964 indsamlede Georg Schlätzer Pernettya fra mange lokale steder fra nord til syd i Chile og Argentina.

En stor mængde frø kom til Institut for Landskabsplanter og gav ca 8000 planter, hvori en selektion blev påbegyndt. Omkring 4000 planter blev udplantet i markforsøg i 1970.

Til sammenligning blev indsamlet traditionelle sorter fra de danske og engelske planteskoler.

Forsøget viste ret hurtigt, at de eksisterende sorter under danske klimaforhold havde sen eller ingen vækstafslutning før vinteren begyndte med deraf følgende store nedfrysninger, og alle sorterne døde i løbet af få år.

Modsat hertil var visse af de indsamlede lokaliteter, især fra Magellanes og Chubut, der modner af omkring 1 november, dog med stor variation i frøpartierne.

Dette gav lave, tætte miniatureformede planter med betydelig større hårdførhed end de kendte sorter.

De strenge vintre, især i 1982 og 1983 gav dog mange frostska-der også på disse planter, dog overlevede mange planter.

I dette materiale er udvalgt nogle nye sorter der altså især er karakteristiske ved lav, tæt vækst og stor hårdførhed.

På denne baggrund blev udvalgt ca 60 kloner fra de 2 lokaliteter som er afprøvet i et klonforsøg. Udfra disse er foreløbig valgt 5 kloner, der danner baggrund for 5 nye sorter.

Beskrivelse af art og økotyper.

Pernettya mucronata er lave buske der bliver fra 20-100 cm høje, fra de beskrevne lokaliteter 20-80 cm høje. Bladene er stedsegrønne, tykke læderagtige, små og tornede.

Blomsterne er små, hvide, krukkeformede, kun ca 0,3 cm lange.

Sorternes frugtfarve varierer fra lyserød til mørkerød, men ikke hvide.

Bladene er hos alle korte, tykke, læderagtige med en prikkende spids.

Formering: Sorterne skal formeres vegetativt, det kan ske ved stiklinger i væksthuse, i varmehuse kan det ske året rundt. Planterne kræver godt dræn under dyrkningen.

Oprindelse: Alle sorterne er udvalgt i det nye materiale fra Sydamerika.

Anvendelse: Alle sorterne er egnet som stedsegrønne små buske på friland, til haver og anlæg med højt plejeniveau, og er dekorative med de mange frugter fra tidlig efterår og ofte langt ud på vinteren.

Planterne kræver surbund (lavt pH) som Rhododendron. Trives bedst ved fuld lyseksponering.

Sorterne kan også have interesse til dekoration som potteplanter. Der bør plantes minimum 1 hanplante for hver 5 hunplanter, af hensyn til bestøvning.

Beskrivelse af de udvalgte sorter:

'Columbine' ♀ Dafo har kraftig, noget åben vækst, bliver 60-70 cm høj, skuddene oprette, delvis udbredte, unge skud lysegrønne, ligeledes bladene, der er 1-1,5 cm lange, blanke på oversiden. Frugterne modner i september, de er ca 1,2 cm i diameter, mørkerøde (R.H.S. 53 A Red Group) de er matte.

'Daddi' ♂ Dafo (opkaldt efter planteskoleejer Martin Thomsen kaldt Daddi) har lav, delvis udbredt vækst ca 40 cm høj, grenene er grønne til svagt rødlige, blade mørkegrønne. Sorten er blomsterrig, og udmærker sig ved de rent hanlige blomster, beregnet som bestøversort.

'Harlekin' ♂ Dafo er en mellemkraftig busk, oprette grene, unge skud stærkt rødlige, blade mørkegrønne på oversiden, 1-1,5 cm lange og ca 0,5 cm brede. Blomsterne rent hanlige, beregnet som bestøversort.

'Mamma' ♀ Dafo (opkaldt efter Karen Thomsen kaldt Mamma) har en kraftig vækst, bliver ca 80 cm høj, tæt forgrenet, grene grønne til svagt rødlige. Bladene blanke, med mørkegrøn overside, de er ca 1,5 cm lange.

Sorten blomsterrig, efterfulgt af mange frugter ved god bestøvning. De bliver knap 1 cm i diameter, farven er (rød purpur 68 B), lysere på undersiden, (73 C), svarende til lyspurpurrosa, eller daglig benævnt lyserød.

'Perla' ♀ Dafo er en lav, dværgformet sort, ca 40-50 cm høj, væksten udbredt, delvis krybende, skuddene er som unge rødlige.

Bladene er mørkegrønne, ca 1 cm lange, 0,4 cm brede.

Frugterne er næsten runde, ca 1,4 cm i diameter, de er lyslilla til lysrosa, (R.H.S. Red-Purple 66 C, til 66 D på undersiden).

Philadelphus

I et klon-sortsforsøg med Philadelphus er udvalgt 6 sorter blandt 35 kloner fordelt på 25 sorter. De udvalgte sorter er især forskellige i væksthøjde, men afviger også i blomsterstørrelse og duft.

Alle de kendte, dyrkede Philadelphus er løvfældende, oprette buske med hvide, ofte duftende blomster, de blomstrer i juni eller juli måned.

Blomsterne har 4 kronblade, de fremkommer (hos alle sorterne) på et år gamle kortskud, som bevirker at blomsterne dannes året før fremkomst, og der forekommer derfor ingen blomsterremontering.

Alle sorterne kræver fuldt lys for at give en god blomstring.

Anvendelse: Sorterne er beregnet som blomstrende buske til haver og anlæg, eventuelt kan et par sorter bruges til uklippede hække, klipping vil ødelægge blomstringen. De tåler en del vind, og de udvalgte sorter er fuldt hårdføre.

Formering: Foregår for alle sorter vegetativt og kan ske ved urteagtige stiklinger.

Philadelphus coronarius 'Phico' Dafo

Er en ca. 2,5 m høj og noget bred tæt busk, stærk forgrenet fra grunden med oprette til overhængende grene, der som ældre har en brunlig afskallende bark. Bladene er ca. 5-9 cm lange, grove og ru. Blomsterne er enkle, ca. 4 cm i diameter, meget stærkt duftende, samlet 5-9 i standen, blomstringen sker fra midt i

juni, som er tidligt i forhold til de øvrige sorter. 'Phico' er meget hårdfør, uden skader selv i strenge vintre.

Oprindelse: Sorten er udvalgt blandt dyrkede kloner under artsnavnet, og hører til den gruppe, indenfor arten, der er blevet betegnet som ægte.

Formering: Sker ved stiklinger.

Anvendelse: Som busk til især anlæg og parker og som en robust busk evt. til hække.

Philadelphus lewisii 'Watereri' Dafo

Bliver en 3 m høj, bred, kraftig busk med stift oprette grene, toårige grene er brunlige, sjældnere gulbrune. Bladene er store 4-7 cm lange. Blomsterne er samlet i 5-9 blomstrende stande, blomstringen begynder mod slutningen af juni. Blomsterne er enkle, renhvide, 3-4 cm i diameter, med svag duft.

Sorten er ikke særlig velkendt, men er robust, vindfør og hårdfør.

Oprindelse: Den har ikke været mulig at opspore, men opformeringen er baseret på udvalgt kerneplante.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Blomstrende buske i anlæg og parker.

Philadelphus microphyllus 'Phillus' Dafo

Er en lille, lav busk, ca. 1 m høj efter 8 år og samme bredde med tynde, oprette grene, forgreningen tæt, sådan at der formes en lille tæt rundagtig busk. Bladene er små, ca. 2 cm lange, svagt grågrønne, glatte. Blomsterne er hvide, små, kun ca. 2 cm i diameter, de er svagt hængende, de 4 kronblade former nærmest en flad, hvid skål, duften kun svag. Sorten kan i strenge vintre få lidt topskudsskade, men er ellers hårdfør.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i materiale anskaffet i planteskoler.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Som blomstrende busk til haver og anlæg, og den lille, lave vækst gør den særlig egnet til små haver.

Philadelphus pubescens 'Phigoliath' Dafo

Bliver en ca. 4 cm høj busk med meget lange oprette til overhængende grene, disse er grålige og uden afskallende bark. Bladene er store, 6 - 10 cm lange, takket. Blomsterne er samlet i 7-9 blomstrende stande, de fremkommer i midten af juli og blomstrer ca. 4 uger. Blomsterne er enkle, ca. 3,5 cm i diameter, gullig-hvide, svagt skålformede, smukke, uden særlig duft. Blomsterne fremkommer på oversiden af de hængende grene og giver hele busken et meget dekorativt udseende. Sorten er særdeles hårdfør, sund og blomsterrig.

Oprindelse: Den nye sort er udvalgt fra materiale, indsamlet i danske planteskoler.

Formering: Sker ved stiklinger.

Anvendelse: Den kraftige robuste sort er velegnet til brug i anlæg og parker.

Philadelphus purpureomaculatus-hybriden 'Silberregen' Dafo

Bliver en ca. 1,5 m høj busk med oprette, overhængende grene. Bladene er små, ca. 3,0 cm lange, grønne, glatte. Blomsterne er renhvide, enkle, ca. 4 cm i diameter, stærkt duftende, kronblade næsten fladt udbredte. Blomsterne er svagt hængende, de er samlet i 2-3 blomstrende stande på enden af kortskud.

Sorten er sund, frodig, blomsterrig og hårdfør.

Oprindelse: Sorten kom oprindeligt fra Krotz, Vesttyskland i 1949. Den pågældende klon her er selekteret i forsøget.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Blomstrende busk i haver og parker. Sorten skal dække området med 'Avalanche' og tilsvarende sorter.

Philadelphus x virginalis 'Schneesturm' Dafo

Er en opret, tæt busk med grove grene. Den bliver ca. 2,5 m høj med overhængende grene. Bladene er mellemstore, ret grove og ru. Blomsterne er renhvide, tæt fyldte, ca. 4 cm i diameter, stærkt duftende, de er samlet i 4-6 i standen. Sorten er hårdfør og sund.

Oprindelse: Sorten kommer oprindeligt fra Krotz, Vesttyskland, 1949, men dette materiale bygger på en kerneplante fra forsøgene.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Blomstrende busk til haver og anlæg. Skal bl.a. erstatte de ofte dyrkede kloner under navnet P. x virginalis.

Photinia villosa 'Povi' Dafo

Beskrivelse: Det bliver et lille træ, 4-5 m høj, med få hovedgrene fra grunden med en ret åben forgrening. Sorten er helt hårdfør, men ikke særlig vindstærk.

Oprindelse: Sorten er selekteret i materiale indsamlet i danske planteskoler og botaniske samlinger.

Formering: Skal formeres vegetativt, kan ske ved urteagtige stiklinger i væksthuse, bedst meget tidligt på året.

Anvendelse: Anvendes bedst i haver eller anlæg, hvor der er læ. Er mest anvendelig som solitärtræ eller få sammen.

Physocarpus malvaceus 'Pyso' Dafo

Beskrivelse: Det er en kraftigt voksende tæt busk, med overhængende grene, ca. 2,5 m høj og samme bredde. Blomsterne er hvidlige i halvskærme, og frugterne er små brunlige kapsler. 'Pyso' har løvspring i maj og løvfald i november. Sorten ligner noget Physocarpus opulifolius, men har lavere og tættere vækst end de dyrkede former af denne art.

Oprindelse: Er selekteret i materiale produceret fra naturindsamlede frø i Nordamerika.

Formering: Foregår ved stiklinger, såvel væksthuse som under plast på friland.

Anvendelse: 'Pyso' er beregnet til anvendelse i læhegn, vildtplantninger og anlæg. Sorten er sund, helt vinterhårdfør, vindstærk, tåler skygge og konkurrence fra træer.

Populus

Igennem årrække har der været udført afprøvninger af Populus kloner og sorter ved Institut for Landskabsplanter. Disse forsøg

har ført frem til en selektion af 4 kloner, hvoraf 2 er nye, som ikke tidligere har været i handelen i Danmark, og ikke tidligere har været navngivet. De 4 sorter udmærker sig ved at være hårdføre, sunde og hurtigvoksende. Sorterne er udvalgt til anvendelse til hegn, alléer, læ, grupper og andre former for plantning hvor poppel normalt anvendes.

Populus maximowiczii x berolinensis 'Poxford' Dafo

Beskrivelse: Er et hurtigtvoksende træ, enstammet, der efter 6 år i forsøgene er 6-7 m høj, og 3-4 m bred, efter 15 år ca. 12 m høj. Forgreningen er en hovedforgrening, der igen er sidegrenet. Grenene er nærmest olivengrønne. Knopperne er store, spidse, grønlig-brune kun svagt klæbrige, næsten uden harpikslugt. Bladene er på oversiden dybgrønne, halvmatte. Bladene er elliptiske til ægformede 7-10 cm lange, og 5-8 cm brede.

Oprindelse: Sorten kommer oprindeligt fra den forstlige forsøgsstation i Sydengland, Alice Holt Lodge, men er kommet til Hornum fra Wageningen med benævnelsen Oxford, med angivelse under det hybridnavn, som her anvendes. Flere års forsøg har vist, at den er hårdfør. Selektion af en kerneplante er foretaget ved Institut for Landskabsplanter, Hornum.

Formering: Træagtige stiklinger.

Anvendelse: Kraftigvoksende, sundt, robust og vindført træ, egnet til læhegn og i anlæg. Sorten er beregnet til i vid udstrækning at erstatte 'Bachelieri', i læhegn, da den sort ikke længere er så sund som oprindeligt.

Populus nigra 'Vereecken' Dafo

Beskrivelse: Opret, enstammet, kraftigvoksende træ med smal pyramidal vækstform. Bliver på 6 år ca. 6-7 m høj (under læforhold), og som uklipppet, ca. 2-3 m bred. Grenvinklerne er spidse, som giver planten den smalle vækst, forgreningen tæt. Grenene er olivengrønne til grågrønne. Knopperne små, spidse, brunlige. Blade nærmest rhombiske, bredest på midten, 5-7 cm lange og 4-6 cm brede. Oversiden blank og mørkegrøn. Sorten er helt hårdfør, og som

helhed sund. Væksten er så smal, at klipning ikke er nødvendig til hække.

Oprindelse: Sorten kom oprindeligt fra planteskolen P. Vereecken, Holland, men er selektion af en kerne, som er foretaget for at sikre hårdført og sundt plantemateriale.

Formering: Træagtige stiklinger.

Anvendelse: Sorten er især velegnet til enkeltrækkede hegn, uden at blive for voldsom. Desuden til hegn, alléer, anlæg og lignende. Den synes ikke så vindfør som 'Poca', 'Pintru' og 'Poxford' altså P. x robusta og P. trichocarpa sorterne.

Sorten er beregnet til i nogen grad at erstatte Populus nigra 'Italica'.

Populus x robusta 'Pintru' Dafo

Beskrivelse: Opret, kraftig og hurtigvoksende, enstammet træ, der efter 6 år bliver 6-7 m høj og ca. 4-4,5 m bred. Forgreningen er med en noget åben, løs vækst, kraftig med mange, ret tynde hængende sidegrene. Grenene er tydelig kantede, grønlig-brune. Vinterknopper, lange, tynde, grønlig, svagt klæbrige og duftende. Bladene er ægformede, bredest neden for midten ved basis, basis flad, afrundet. De er 11-14 cm lange, og 5-8 cm brede. Blomstring sker i sen alder, omkring 15 år. Sorten er sund, hårdfør og meget kraftigvoksende, men kun mindre angreb af rust og andre bladsvampe er konstateret.

Oprindelse: Sorten er udvalgt blandt flere kloner, indsamlet i 1962 til forsøg, og klonerne er fundet nær Pindstrup af I. Groven.

Formering: Sker ved træagtige stiklinger.

Anvendelse: Sorten er især beregnet til anvendelse i gruppeplantninger og er egnet til enrækkede hegn. Klipping kan være ønskeligt, for at opnå tættere hegn.

Populus trichocarpa 'Poca' Dafo

Beskrivelse: Bliver et højt træ, efter 6 år ca. 5 m høj, og ca. 4 m bred. Det er et meget kraftigvoksende træ, tydelig enstammet

med en tæt forgrening, der gør den egnet til læhegn. Grenene er olivenbrune, som unge let kantede og hårede. Bladknopper om vinteren, store brune klæbrige, blanke, med tydelig harpikslugt som Balsampoppel. Bladene er svagt læderagtige, på oversiden mørkegrønne, halvblanke, de er ægformede til rhombiske, bredest nedenfor midten, 8-12(20) cm lange, og 5-8 cm brede, de farves gulbrune ved løvfald. Sorten er robust, sund og vindfør, den sætter kun få rods kud.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i materiale fra Arboretet, Hørsholm.

Formering: Stiklinger, bedst som træagtige.

Anvendelse: Til park, anlæg, alléer og hegn, herunder til læhegn, men må da klippes, hvis den ikke skal blive for bred. Anvendes på samme vis som andre Populus trichocarpa kloner.

Prunus incisa

Generel beskrivelse: Prunus incisa bliver et lille træ, sjældnere en stor busk, der bliver 3-5 m høj, med en eller få oprette hovedgrene. Forgreningen er meget åben, med udbredte, sjældnere overhængende grene. Bladene er mørkegrønne, ca. 3-5 cm lange, med tidlig løvspring i april og løvfald i oktober. Blomstringen foregår tidligt forår i april omkring eller kort før løvspring. Blomsterne samlet i 3 blomstrende stande, de er svagt lyserøde, ca. 1 cm i diameter, hængende, og blomstringen er overdådig og gør planterne lyserøde. De er flittigt besøgt af bier. Blomstringen følges op med sætning af små stenfrugter, der modner og bliver sorte i august.

Oprindelse: Prunus incisa er vildtvoksende i Japan, og de planter, der er indgået i forsøget er produceret på basis af frø fra Japan fra en frøkilde.

Forsøg: Forsøget viste, at Prunus incisa er en interessant, hårdfør art, der fortjener dyrkning. Variationen i materialet var så stor, at en vegetativ formering er mest interessant på nuværende tidspunkt.

Formering: Formeringen foregår let ved urteagtige stiklinger,

bedst tidlig forår, da vækstafslutningen sker tidlig på efteråret.

Prunus incisa 'Furusawa' Dafo

Beskrivelse: Har en kraftig, bred busket vækst med mange hovedgrene fra grunden og tæt forgrening, blivende ca. 4 m høj og samme bredde efter 10 år. Bladene er 3-6 cm lange og 2-4 cm brede. Bladene er mørkegrønne, matte og farves kun svagt gullige før løvfald mod slutningen af oktober. Blomsterne er enkle, lyserøde og fremkommer ligeledes tidligt forår lige før løvspring. De efterfølgende små frugter bliver sorte i august. Sorten har været helt hårdfør uden nogen form for vinterskader i forsøgsperioden.
Anvendelse: Sorten er beregnet til brug i større anlæg i grupper og til iblanding i læhegn.

Prunus incisa 'Polaf' Dafo

Beskrivelse: Har en svag vækst, og bliver efter 10 år ca. 2 m høj, med oprette, få hovedgrene, og udbredte, til dels svagt hængende sidegrene, med en åben forgrening. Grenene grålig-brune, nogle steder brunrøde, smukt skinnende. Bladene er elliptiske 1,5-3 cm lange og ca. samme bredde, de er mørkegrønne. Om efteråret, først i oktober, farves løvet rødligt eller rødbrunt. Blomsterne er ret små, lyserøde, og fremkommer i april, hvor planten bliver lyserød. Sorten har været helt hårdfør og sund.

Prunus laurocerasus sorter

Generel beskrivelse af de dyrkede sorter, som er fælles for følgende 6 sorter.

Alle sorterne er stedsegrønne buske, hvor bladene bliver siddende vinteren over og holder 2-3 år.

Væksten varierer fra små tætte buske til udbredte flade buske og helt opretvoksende høje buske. Blomsterne er små, hvidlige, samlet i tætte, oprette stande, blomstermængden varierer stærkt fra sort til sort. Frugterne er sorte, små kirsebær, men hos de fleste sorter ses de sjældent.

Buskene bliver normalt her i landet fra 1 m høje til 3 m for den højeste sort, men der er ofte tilbagefrysninger om vinteren, der medvirker til en begrænsning af højden, og de bliver derfor højest i de mildeste egne af landet.

Dyrkning: Prunus laurocerasus kan dyrkes på alle jordtyper, men udvikles bedst på lerede jorder, medens særligt tørre eller våde jorder giver dårlig trivsel.

Sorterne kan tåle en del vind, men bladene svides let, de kan trives såvel i fuldt lys som i let skygge.

Formering: Alle de her beskrevne sorter skal formeres vegetativt, hvilket let kan foregå ved stiklinger.

Anvendelse: Sorterne anvendes i nærmiljøet, haver og mindre anlæg. De mest anvendelige vil nok være 'Otto Luyken', 'Pruzab', 'Prufon'.

Prunus laurocerasus 'Mischeana' Dafo

Beskrivelse: Denne sort har kraftig vækst med oprette til udbredte opstigende grene, formende en busk på 1-1,5 m høj og ca. 2 m bred efter en 10-årig periode.

Bladene elliptiske, de er ca. 9-12 cm lange og 3-4 cm brede, grønne. Blomsterne fremkommer sjældent bl.a. fordi toppene ofte fryser tilbage.

Oprindelse: Sorten er udvalgt blandt de kloner der dyrkes under navnet 'Mischeana', derfor kun tilnavnet Dafo.

Anvendelse: Haver og anlæg.

Prunus laurocerasus 'Otto Luyken' Dafo

Beskrivelse: Bliver en lille, ret svagtvoksende tæt busk med oprette skud formende en knop, 1 m høj busk efter 10 år. Bladene er mørkegrønne, 7-10 cm lange og 2-4 cm brede, tilspidset mod begge ender. Blomstrer ofte og rigt med mindre de er frosset tilbage om vinteren. Sorten hører til de ret hårdføre, men fryser dog i strenge vintre. Sorten er meget følsom over for de forhold der giver hullede blade.

Oprindelse: Selekeret blandt dyrkede kloner af 'Otto Luyken'.

Anvendelse: Haver, små anlæg og kirkegårde.

Prunus laurocerasus 'Prucol' Dafo

Beskrivelse: Har en kraftig, opret vækst, grene udbredte, bliver ca. 1,5 m høj på 10 år med mindre der sker tilbagefrysninger. Bladene er store ca. 9-12 cm lange og ca. 4-5,5 cm brede og er dermed den mest storbladede efter 'Prutondi' men er samtidig betydelig mere hårdfør end 'Prutondi'. Sorten kan blomstre og sætte en del frugt med mindre den fryser tilbage.

Oprindelse: Sorten er udvalgt blandt dyrkede kloner og kan minde noget om nogle af de kloner, der til tider dyrkes som 'Colchica'.

Anvendelse: Haver og anlæg på beskyttede voksepladser.

Prunus laurocerasus 'Prufon' Dafo

Beskrivelse: Denne sort har opret vækst med oprette spredende grene, tæt forgrening, formende en efter 10 år ca. 2 m bred og 1-1,5 m høj busk under gode milde vækstforhold og beskyttet 2-3 m høj. Bladene er 7-10 cm lange, 3-5 cm brede, elliptiske, farven er mørkegrøn. Blomster fremkommer sjældent.

Denne sort har i forsøget været en af de absolut mest hårdføre i hele forsøget og selv i de strenge vintre 1984-1986 frøs de ikke helt tilbage. Sorten er også sund med kun få huller i bladene.

Oprindelse: Sorten er udvalgt blandt kloner indsamlet fra planteskoler og botaniske samlinger under forskellige navne eller uden sortsnavne.

Formering: Stiklinger.

Anvendelse: Som bred busk til haver og anlæg.

Prunus laurocerasus 'Prusab' Dafo

Beskrivelse: Væksten former en bred, fladtoppet busk, der bliver ca. 1 m høj, grenene er lange, ret tynde, udbredte, ofte med delvist hængende top.

Bladene er stedsegrønne, mørkegrønne, 10-15 cm lange og ca. 3 cm brede, smalle, skinnende, hyppigst velformede uden uregelmæssigheder. Blomsterne er normalt ikke talrige og uden særlig betyd-

ning.

Oprindelse: Sorten er selekteret blandt de dyrkede kloner af 'Zabeliana' eller var. zabeliana som den oprindelig hed.

Anvendelse: Sorten er med sin flade, brede vækst især velegnet til bunddække i anlæg og haver, og kan danne smukke grupper. Sorten hører til den mest hårdføre og sunde af gruppen.

Prunus laurocerasus 'Prutondi' Dafo

Beskrivelse: Denne sort har en meget kraftig vækst med oprette grene og under gode vækstforhold bliver den et lille træ, i milde egne af landet og i gode vintre 2-4 m høj, men hyppigt fryser den tilbage og bliver kun 1,5 - 2 m høj. Bladene er store, brede, bredt elliptiske, de er 11-16 cm lange og 5-8 cm brede. De er lysegrønne og matte. Sorten blomstrer sjældent i Danmark. Sorten har nogle af de største blade, der kan udvikles på stedsegrønne planter i Danmark, hvilket gør den populær selvom den er frostsart og hyppigt skades, i de strenge vintre 84/85 og 85/86 døde mange planter.

Oprindelse: Selekteret i materiale fra danske producenter og samlinger.

Anvendelse: Anvendes især i haver som dekorationsplante, evt. brugbar i kølige, lyse udestuer.

Prunus nipponica 'Hachimantai' Dafo

Beskrivelse: Sorten udvikles som et lille træ eller stor busk, der efter 10 år er ca. 2,5 m høj. Bladene er grønne, mellemstore. Sorten blomstrer fra midt i april til midt i maj, med lyserøde, halvfylde, mellemstore blomster.

Oprindelse: Det er en sort som er udvalgt af Thor Nitzelius, Sverige, og den har i forsøgene vist sig værdifuld.

Formering: Sorten skal formeres vegetativt. Formering ved urteagtige stiklinger er mulig, men sker ellers ved podning som andre prydkirsebær.

Anvendelse: Er beregnet på anvendelse i haver og parker som lille træ, enkeltvis eller få sammen.

Pyracantha coccinea 'Beral' Dafo

Beskrivelse: Den bliver efter 7 år ca. 1,0 m høj og ca. 2,5 m bred. Denne sort har i forsøget været en af de mest sunde kloner, med kun svage angreb af skurv. Den udmærker sig ved sin lave, flade vækst, som bevirker, at den helt dækker jorden, og især gør den anvendelig som plante i store plantninger. Frugtsætningen er derimod ikke særlig stor.

Oprindelse: Er selekteret i materiale fra danske planteskoler.

Formering: Formeres ved stiklinger.

Anvendelse: Anlæg. Erfaringer viser, at sorten nok ikke har stor anvendelighed mere.

Pyracantha coccinea 'Lani' Dafo

Beskrivelse: Den har en opret vækst med noget åben forgrening, bliver ca. 1,7 - 2,0 m høj, og ca. samme bredde, bladene er mørkegrønne og blanke. Frugterne er livligt røde til mørkerøde, mørkere end hos de tre andre beskrevne sorter, frugtrigdommen er ikke stor. Sorten er hårdfør og sund.

Oprindelse: Den er fundet af Rasmus Nielsen, Slagelse, og navngivet fra Institut for Landskabsplanter.

Formering: Vegetativt, let ved stiklinger.

Anvendelse: Sorten anbefales til hække og gruppeplantninger i anlæg, men anbefales ikke som en frugtbærende busk til haver.

Pyracantha 'Golden Charmer' Dafo

Beskrivelse: Den har opret nærmest lidt pyramideformet vækst, med spredende, udbredte grene, væksten er åben med ringe jorddækning. Den bliver ca. 2,5 m høj og ca. 2,0 m bred forneden. Bladene er glinsende mørkegrønne. Frugterne er gul-orange, fremkommer i stor mængde og farves i oktober, og kan blive siddende til ud på vinteren, men eftertragtes ofte af fugle. Sorten viste sig i forsøget at være helt skurvfri og rigtfrugtende, men derimod ikke fuldkommen frostfør, fryser tilbage i strenge vintre som 1984/85.

Oprindelse: Sorten kommer fra Darthuizer, Holland, 1960. Dafo klonen er udvalgt blandt planter fra danske planteskoler.

Formering: Sker let ved stiklinger.

Anvendelse: Haver og anlæg som frugtbærende busk.

Pyracantha 'Orange Glow' Dafo

Beskrivelse: Den ligner i de fleste egenskaber helt 'Golden Charmer' men har rødorange og lidt mindre frugter.

Oprindelse: Sorten kommer fra en have i Holland, hvor den blev fundet i 1930 af Dr. Bunge.

Rhododendron japonicum - hybrid (løvfældende Azalea)

Generel beskrivelse: Efter flere års forsøg og afprøvning er udvalgt de mest hårdføre og blomsterrige sorter, samtidig med at de dækker det meste af farvespektret. Sorterne har endvidere været undersøgt med hensyn til stiklingeformeringsevne, og der er kun udvalgt sorter, der hører til de letteste formerbare. Sorterne hører alle til de helt løvfældende, der benævnes løvfældende Azalea. Buskene bliver på ca. 10 år ca. 1,5 m høje (fra 1,20 m til 1,80 m). Blomstringen foregår i begyndelsen af juni. Blomsterne er samlet i mere eller mindre tætte, rundede klaser.

'Coccinea Speciosa' Dafo

Beskrivelse: Vækst kraftig, udbredte grene, blomster ret små, gulorange, sentblomstrende.

'Fanny' Dafo

Beskrivelse: Tæt rundkuppet vækst, blomster mellemstore, mørk purpurrosa.

'Hortulanus H. Witte' Dafo

Beskrivelse: Har tæt forgrenet vækst, mellemhøj og lys gulorange blomster.

'Irene Koster' Dafo

Beskrivelse: Vækst kraftig, tæt, en robust, frodig sort, blomster store, svagt lyserøde, svagt duftende.

'Pallas' Dafo

Beskrivelse: Har tæt vækst, blomsterrig, røde blomsterknopper og rød-orange blomster.

'Persil' Dafo

Beskrivelse: Vækst åben, planten er ret spinkel, blomsterne renhvide, mellemstore, kronblade udbredte.

'Satan' Dafo

Beskrivelse: Har høj, mellemtæt vækst, ret småbladet, helt mørkerøde blomster, og blandt de mørkeste i gruppen.

Oprindelse: Alle sorterne er kendte ældre sorter, udvalgt i materiale fra danske og udenlandske planteskoler.

Formering: Urteagtige stiklinger, tidlig forår i væksthuse. (Se publikation af Ole Nymark Larsen)

Anvendelse: Til haver, parker og anlæg med højt plejeniveau. Surbundsplanter, der trives i sol og let skygge.

Ribes alpinum 'Dima' o Dafo

Beskrivelse: Det er en hun-klon og er karakteriseret ved at have en opret, noget smal vækst med oprette, noget stive, grove grene. Den bliver efter 10 år ca. 1,7 m høj og ca 1,5 m bred. Bladene er lyse, ret store og grove. Sorten sætter røde frugter, når den bestøves af en han-klon. Sorten er hårdfør, robust og sund, bl.a. fri for skivesvamp.

Oprindelse, Formering, Anvendelse: Se under 'Hemus'.

Ribes alpinum 'Hemus' o Dafo

Beskrivelse: Det er en han-klon og er karakteriseret ved at have en bred vækst med tynde, overhængende grene, sorten er tæt forgrenet, med ret små blade, der giver et godt bunddække. Den bliver efter 10 år 1,7 m høj og ca. 1,5 m bred foroven på planten. 'Hemus' har i forsøget vist sig så fri for skivesvamp, at den beholder bladene til normalt løvfaldstidspunkt.

Oprindelse: 'Dima' og 'Hemus' er udvalgt i forsøg med 21 tidligere udvalgte kloner af Ribes alpinum og nogle kloner af nærstående arter, og begge er udvalgt i materiale fra danske samlinger og planteskoler.

Formering: 'Dima' og 'Hemus'. Vegetativ formering nødvendig for at fastholde egenskaber, kan ske ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Det er hensigten, at de to sorter skal kunne anvendes enten enkeltvis eller sammensat på udplantningsstedet, f.eks. 80% hanplanter og 20% hunplanter, eller i andre forhold. Anvendes til busketter, hække, bunddække, grupper og læplantning. Tåler stærk skygge, er vindfør og jordbundsdækkende.

Begge sorter har vist sig ret kraftige i forhold til de andre afprøvede kloner, og de to sorter har omtrent lige stor tilvækst. Det er i øvrigt hensigten, at de to sorter skulle kunne dække området for Ribes alpinum og erstatte de ofte anvendte unavngivne kloner og tilfældige frøplanter.

Ribes x culverwellii 'Mirak' Dafo

Beskrivelse: Det bliver en ca. 1,7 m høj busk med mange rodkud, grenene er stærkt tornede, med lange, kraftige torne, og busken danner således et uigennemtrængeligt krat. Sorten har spiselige, velsmagende, små mørkerøde, stikkelsbærlignende frugter.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i materiale hjemtaget fra Botanisk Have, København. Det er en krydsning mellem Ribes nigrum (solbær) og Ribes uva-crispa (stikkelsbær).

Formering: Urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Den må især betragtes som anvendelig til bunddække og krat, hvor der ikke ønskes færdsel igennem. Den trives bedst i lys, men kan også tåle let skygge.

Ribes odoratum 'Fuma' Dafo

Beskrivelse: Væksten er opret, ca. 1,5 m høj, med overhængende grene. Bladene er lysegrønne, fligede. Blomsterne er rørformede, gule med en dejlig kraftig duft. Sorten er hårdfør, men får til tider lidt grensygdomme.

Oprindelse: Det er en klon, udvalgt i materiale, der er hjemtaget fra Botanisk Have, København.

Formering: Sorten formeres vegetativt, og det kan som for andre Ribes foregå ved stiklinger.

Anvendelse: På grundlag af ovennævnte egenskaber, er sorten vurderet at have interesse til anvendelse som blomstrende busk til haver.

Ribes sanguineum 'Koja' Dafo

Beskrivelse: 'Koja' har en tæt, noget svag vækst, bliver ca. 1,5 m høj. Den er hårdfør og sund, er tæt og lavere end 'Pulborough Scarlet'. Sorten er blomsterrig og har mørkerøde-dybrøde blomster i lange klaser.

Oprindelse: 'Koja' er udvalgt i forsøget mellem 30 indsamlede rød-blomstrende kloner, og det har ikke været muligt at identificere den med nogle af de hidtil beskrevne sorter, og der er derfor givet et nyt navn til sorten. Det er en relativ lav busk af type som 'King Edward', 'Splendens' og 'Atrorubens', men det har ikke med sikkerhed været muligt at identificere disse tre sorter, fordi der tilsyneladende er mange mellemformer.

Formering: Urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Blomstrende busk til haver og parker.

Ribes sanguineum 'Pulborough Scarlet' Dafo

Beskrivelse: Det er en kraftig, højt voksende sort, ca. 2,5 m høj med lange blomsterklaser og mørkerøde blomster med hvidlig midte.

Oprindelse: Det er en ældre sort, som blev fundet i 1933 i England. Dafo klonen er udvalgt blandt dyrkede kloner i Danmark, til tider under forkert sortsnavn.

Formering: Urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Blomstrende busk til anlæg og parker.

Rosa x alba 'Roba' Dafo

Beskrivelse: Det bliver en ca. 1,5 m høj busk, med mange oprette skud fra grunden, formende en kuppelformet busk, grenene med få

torne. Som rodægte sætter den nogle få rods kud. Bladene med 3-5 småblade, lysegrønne, matte, bladene 7-10 cm lange. Blomsterne er halvfjeldte, (ca. 10 kronblade) 6-7 cm i diameter, de er hvide (RHS 155 B) med orange støvdragere. Blomstringen begynder i juni og varer ca. 4 uger, og derefter kan der komme en remontering i august, men med mindre rig blomstring. Blomsterne er duftende. Frugtsætning ringe og uden særlig prydværdi.

Oprindelse: Hvor denne klon har sin egentlige oprindelse fra er uvist.

Der dyrkes i Danmark flere unavngivne kloner af R. x alba, men ovennævnte har udmærket sig ved sine gode dyrkningsegenskaber, og afvigelser i blomsten. Tilsvarende form har tidligere været dyrket af firmaet Poulsen Roser, Kvistgård.

Formering: Enten urteagtige stiklinger, okulation, eller podning.

Anvendelse: Sorten er særlig værdifuld til have, næranlæg og parker.

Den er helt hårdfør, men kræver beskæring, som andre af de gamle haveroser, for at være blomsterrig.

Rosa x collina 'Andersonii' Dafo

Beskrivelse: Bliver en busk på kun ca. 1,5 m høj, men bred vækst, der efter 10 år er ca. 1,5 m i diameter. Grenene er oprette, til udbredte, formende en overhængende til flad busk. Grenene er besat med krumme, små torne. Bladene er grønne, matte, med 3-5 småblade, 7-10 cm lange, 6-8 cm brede. Småbladene er ret små.

Blomsterne sidder 2-4 sammen, de er 6,5 cm i diameter, enkle, farven er (RHS Red Purple Group 57 D - HCC stærk rødlig purpur) - mørkerosa. Blomstringen foregår fra midten af juni til slutningen af juli. Frugterne er ca. 2 cm i diameter, de farves orangerøde.

Oprindelse: 'Andersonii' angives som en mulig hybrid mellem R. canina og R. arvensis fra 1935. Klonen der har været med i forsøget er anskaffet fra Valbyparken

Formering: Kan formeres såvel ved stiklinger som okulation.

Anvendelse: Parker og anlæg.

Rosa x francofurtana 'Francfort' Dafo

Beskrivelse: Denne sort dyrkes hyppigt under navnet Rosa gallica 'Splendens'. Det bliver en 1,5 - 2,0 m høj busk, med mange grene fra grunden, og på rodægte planter sætter den en del rodskud. Grenene grønne, uden eller med meget få torne. Bladene grønne (RHS Green Group 137 C), med 5-9 småblade, 10-15 cm lange og 8-12 cm brede, de er matte og grove i strukturen. Blomsterne er store, virker enkle (ca. 10 kronblade) - (RHS Red Purple Group 57 A) - mørklilla røde. Blomstringen begynder i juni og kan vare omkring 4 uger, blomsterne er duftende. De efterfølges af røde frugter i oktober, der er 1,5 - 3,0 cm lange, uden at være udpræget frugtrig. Sorten er helt hårdfør.

Oprindelse: Det er en gammel sort, udvalgt i en hybrid mellem R. gallica krydset med R. majalis.

Formering: Stiklinger eller (podning)okulation.

Anvendelse: Anvendes til store haver, parker og anlæg.

Rosa helenae 'Lykkefund' Dafo

Beskrivelse: Det bliver en stor, høj, kraftig busk, 3-4 m høj, med lange overhængende buede grene, med mange grene fra grunden. Grenene er tynde, med få, ikke særlig kraftige torne. Bladene er grønne, blanke, hele bladet er fra 6-14 cm lang, længst på langskud og 5-10 cm bred, de enkelte småblade er små. Blomsterne er halvfylde, ligner en stor R. multiflora blomst. Den er 4 - 5,5 cm i diameter, kronbladene er RHS - Yellow Group, svarende til bleg gul. Kraftigst på inderste del af kronbladene. Den har ret kraftig duft. Blomstringen foregår i 4 uger, fra ca. midten af juni. Blomsterne er samlet i store stande, som hos R. multiflora. I oktober farves de ret små, ca. 1 cm lange frugter, orangerøde. Sorten er hårdfør, og har ikke været frostskaadet, i modsætning til flere andre afprøvede kloner af R. helenae, som alle er frostskaadet stærkt tilbage.

Oprindelse: Kloner som er afprøvet må anses for at være det samme, eller en del af det materiale Aksel Olsen navngav som 'Lykkefund', men en del af dette er i dag fejlnavngivet.

Formering: Stiklinger eller okulation, begge er brugbare metoder.
Anvendelse: En fremragende rose til anlæg, hvor den burde afløse de mange dårlige typer der anvendes af R. multiflora.

Rosa hugonis-hybrid 'Cantabrigiensis' Dafo

Beskrivelse: Det bliver en ca. 2 m høj, fingrenet, meget åben busk.

Forgreningen er uregelmæssig, grenene med mange korte børster på unge skud, ældre grene kun få, spredte, rette 0,5 cm lange torne. Bladene er grønne, de er finløvede, det hele blad er 4-6 cm langt, 3-4 cm bredt, der er 5-9 småblade. Blomstringen er ret tidlig, fra begyndelsen af juni, varer kun ca. 3 uger. Blomsterne er ca. 6 cm i diameter, de er enkle, farven er RHS 4 B, Yellow Group, svarende til lys gul, med kun svag duft. Frugterne er små, helt runde, men sorten er frugtfattig.

Oprindelse: Klonen i forsøget kommer fra V. Petersen, Løve. Det er oprindelig en krydsning mellem R. hugonis x R. sericea var. hookeri, der er fundet i Botanisk Have, Cambridge og klassificeres ofte som 'Cantabrigiensis'.

Formering: Bedst ved okulation (podning), vanskelig ved stiklinger.

Anvendelse: Have og parker i nærmiljøet.

Rosa hugonis 'Rugon' Dafo

Beskrivelse: Det er en opret, ca. 2 m høj busk, tynde oprette til overhængende grene, tæt forgrenet fornedet, en graciøs busk. Når sorten er stiklingeformeret, sætter den en del rodkud, og bliver på 10 år 2 m bred. Grene tæt tornede med rette, korte, små torne. Bladene er grønne, matte, 7-11 småblade, 4,5-6 cm lange, 2,5-3 cm brede. Småbladene er små. Blomsterne fremkommer normalt fra midten af juni, på lange brede, overhængende grene. Blomsterne er enkle, ca. 4 cm i diameter, RHS, 158 C, Yellow White Group, lys flødefarvet gul. Frugterne er små, runde, de bliver sorte, uden særlig prydværdi, og udvikles ofte dårligt. Sorten er normalt hårdfør, når den får en beskyttet vokseplads, men på udsatte ste-

der og egne, vil den ofte fryse tilbage.

Oprindelse: Det er en gammel dyrket plante, men der har været dyrket forskellige kloner under artsnavnet. Derfor får klonen her et sortsnavn.

Formering: Normalt formeres sorten ved okulation, men har i forsøget været stiklingeformeret, som lykkes udmærket, og giver robuste kraftige planter og nogle rodkud, i rodslagningen hører den dog til de vanskelige gule sorter.

Anvendelse: Haver, parker og anlæg.

Rosa maximowicziana 'Romax' Dafo

Beskrivelse: Det er en kraftigvoksende busk, der kan minde noget om Rosa multiflora. Den bliver ca. 1 m høj, men meget bred, ca. 3 m i diameter på 10 år, grenene er oprette til udbredte. Årsskud er meget lange, med få spredte torne. Bladene er 9-15 cm lange og 7-8 cm brede, de har 3-9 småblade, de er grønne og matte. Blomsterne er samlet i stande med 10-30 blomster, på enden af forrige års kortskud. Blomstringen foregår i juli, blomsterne er duftende som hos R. multiflora, de er enkle, 5 cm i diameter, farven er RHS 36 C, svagt lyserød, ved afblomstringen hvide. Frugterne er små, røde, lignende R. multiflora. Sorten har været hårdfør på Aarslev, men været frostskaadet på Hornum i de strenge vintre.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i plantemateriale ved Institut for Landskabsplanter, indsamlet fra Botanisk Have, København.

Formering: Stiklinger er det mest hensigtsmæssige.

Anvendelse: Parker og anlæg.

Rosa x micrugosa 'Walter Butt' Dafo

Beskrivelse: Det er en opret busk, bliver ca. 2 m høj, grenene er oprette, meget tæt forgrenet, formende en kuppelformet busk. Grenene er kraftigt tornede, rette rødlig 0,7 - 1,2 cm lange torne. Bladene er store, grove, rynket, noget i stil med Rosa rugosa. De er matte, 11-13 småblade, 11-17 cm lange, og 5-7 cm brede. Løvet er tæt. Blomsterne sidder 1-2 sammen på enden af 1

års gamle skud, ret lange skud. Blomsterne er store, enkle, noget løse, de er ca. 10 cm i diameter, duftende. Farven er RHS 73 D, Red Purple Group, svarende til svag lyserød. Blomstringen fortsætter efter det første kraftige flor, med spredt blomstring, langt ud på sommeren. Frugtknuden er stærkt, tæt børstetornet, hvilket også frugterne er, disse bliver store, 2-2,5 cm i diameter, og farves svagt orange. Sorten er helt hårdfør.

Oprindelse: Sorten er oprindelig en krydsning mellem R. roxburghii og R. rugosa. Klonen her er udvalgt i materiale fra danske planteskoler.

Formering: Stiklinger eller (podning) okulation.

Anvendelse: Anlæg og parker.

Rosa moyesii 'Roy' Dafo

Beskrivelse: Bliver en 2-3 m høj busk, med smal, noget åben og kun svagt forgrenet busk. Bladene er grønne, halvblanke, med 7-13 småblade, meget spredte, givende et åbent let blad, der er 8-15 cm langt og 4-6 cm bredt. Blomsterne sidder 1-3 sammen på enden af ca. 10 cm lange kortskud. Blomstringen foregår normalt fra midten af juni til begyndelsen af juli. Blomsterne er enkle, kronbladene har en meget smuk dybrød farve, RHS Red Group 53 A, støvdragere er gule, som en smuk kontrast. Blomsterne er 6 cm i diameter, de mangler duft. De efterfølges af store smukke hyben, der farves røde i august, (RHS 46 B), de er flaskeformede (pæreformede) ca. 4 cm lange, og 1,5 cm brede på bredeste sted. De falder af i løbet af efteråret.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i materiale fra danske planteskoler og plantesamlinger. Udvælgelsen er begrundet i en større hårdførhed hos denne sort, end de øvrige afprøvede kloner. Et sortsnavn er derfor givet til denne klon.

Formering: Sker lettest ved okulation eller podning, men kan endvidere ske ved stiklinger i væksthuse.

Anvendelse: Til Haver, anlæg og parker. Bedst ret fritstående, p.g.a. sin åbne dekorative vækst.

Rosa nitida 'Kebu' Dafo

Beskrivelse: Sorten bliver ca. 1 m høj, den sætter rodkud, dog ikke mange, grenene er tætornede af små rette børster. Bladene er mørkegrønne, glinsende, småbladene er små. Blomsterne er rød-purpur, frugterne er ret små røde, næsten runde, de modner september/oktober.

Oprindelse: 'Kebu' er udvalgt i rosensamlingen, Hornum, blandt 4 kloner indsamlet som R. nitida i Danmark, hvoraf den ene ikke tilhører denne art, men antagelig er en hybrid.

Formering: Kan formeres ved stiklinger og rodkud, men skal være vegetativt.

Anvendelse: Anvendes til anlæg og ved veje, eventuelt vildtplantninger.

Rosa palustris 'Roti' Dafo

Beskrivelse: Det bliver en 1-1,2 m høj busk, med mange skud fra grunden, som rodægte sætter den en del rodkud, og bliver en bred busk på 10 år på 2-3 m. Skuddene er oprette og forgrenede. Grenene er som unge rødliggrønne, senere brune, besat med rette, spredte torne. Bladene er store, kraftige, 8-10 cm lange og 6-8 cm brede. De er mørkegrønne og blanke. Blomstringen er langvarig, den foregår i hele perioden fra begyndelsen af juli til hen i september. Blomsterne er enkle, noget løse, ca. 5 cm i diameter, farven er RHS 67 B - Red Purple Group, oversat til livlig purpur-rød. De er duftende. De efterfølges af frugter, der begynder at farves røde i september, de bliver næsten runde, ca. 1 cm i diameter.

Sorten har i forsøget vist sig særdeles hårdfør, selv i de hårde vintre tog planterne ingen frostskaade ved Hornum.

Oprindelse: Sorten er oprindelig udvalgt af Aksel Olsen og benævnt R. nitida AO, men det er ikke en R. nitida, og må foreløbig anses som en R. palustris, eller en tilfældig hybrid med R. nitida.

Formering: Stiklinger

Anvendelse: Anlæg, hvor der er god plads til bunddække. Bør evt.

prøves i oversigtsarealer og lignende steder.

Rosa pendulina 'Rolina' Dafo

Beskrivelse: Det bliver en ca. 2,5 m høj stor tæt busk, med mange grene fra grunden, og den sætter nogle få rodsrud. Hovedgrenene er oprette til overhængende, disse er forgrenet med mange udbredte kortskud. Grenene er først grønne, senere brunlige med meget få små, eller ingen torne. Bladene er lysegrønne med 5-9 småblade, det samlede blad er på kortskud 8-14 cm langt. Blomstringen sker tidligt, fra slutningen af maj til først i juni, og varer 2 uger. Blomsterne er enkle - ca. 4,5 cm i diameter, de sidder enkeltvis eller op til 10 sammen i stande. Farven er RHS, Red Purple Group, 64 B, rødlilla med en hvid negl. De er duftende. I august - september farves frugterne røde, (RHS 46 A), de er flaskeformede 1,5-2,5 cm lange, med bægeret blivende. Frugterne er ret bløde. De varer kun til hen i november. Sorten er ligesom de fleste former af Rosa pendulina, særdeles vind- og frostfjøs, tåler meget lave temperaturer, og kan klare sig i Nordskandinavien.

Oprindelse: Sorten er udvalgt blandt flere kloner, og kommer fra Botanisk Have, København.

Formering: Sker let ved stiklinger som anbefales, og arbejdsprocessen udføres let, da rosen er tornfri.

Anvendelse: Som busk til anlæg og haver. Endvidere bør den prøves som grundstamme, da det er en robust art, der bruges meget i de nordiske lande.

Rosa pimpinellifolia - hybrid 'Double Blush' Dafo

Beskrivelse: Bliver en ca. 1,5 m høj, kuplet, tæt forgrenet busk, hovedgrenene med mange små sidegrene. Sætter som rodægte lidt rodsrud. Bladene er små, finløvet, grønne, matte, med 5-11 småblade, 6-8 cm lange og 2-4 cm brede (ligner R. pimpinellifolia). Blomsterne fremkommer som et stort flor i juni-juli, og gør næsten hele busken lyserød, (RHS, 62C, Red Purple Group), de sidder på oprette kortskud 1-få sammen. Blomsterne er ret små, ca. 4 cm i diameter, tæt fyldte, kraftig duftende, kun 1 til få i standen.

Frugter fremkommer ikke (steril). Er i forsøget registreret som den bedste af de lyserøde, ældre sorter hvoraf også er afprøvet 'Coupe de Hebe', 'Celeste', 'Maidens Blush' og 'Mannigs Blush'.

Oprindelse: Sortens oprindelse har ikke været muligt at opspore.

Formering: Okulation, (podning) eller urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Haver og parker.

Rosa pimpinellifolia 'Rofola' Dafo

Beskrivelse: Det bliver en busk på kun ca. 0,7 m højde, grenene er oprette til overhængende, med store, enkle, gulhvide blomster (RHS 155 A White Group) på oversiden af grenene. Bladene har 7-9 småblade, de er 5-6 cm lange, 1-3 cm brede, matte lysegrønne. Blomstrer fra midt i juni ca. 3 uger frem. Sidst i august modner frugterne og bliver sorte. De kan blive siddende til omkring december.

Oprindelse: Sorten er udvalgt i materiale, som er naturforekommende i Danmark.

Formering: Sorten kan okuleres eller podes på Rosa multiflora, ligesom andre roser, og sætter da naturligt ingen rodskud (udløbere). Sorten kan også stiklingeformeres ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Anvendes i haver og anlæg. Stiklingeformede planter vil sætte nogle rodskud og forme et lavt krat.

Rosa pimpinellifolia x villosa 'Ripollo' Dafo

Beskrivelse: Det er en kraftigt voksende busk, der bliver ca. 2 m høj. Den har meget tæt forgrening, og grenene er tæt tornede. Bladene store, 6-9 cm lange, 4-5 cm brede, 7-9 småblade, lignende R. pimpinellifolia, og farves om efteråret gulbrune. Blomsterne er enkle, 5,5 cm i diameter, lyserøde (RHS 68 B Red Group), duftende, de fremkommer midt i juni og 4 uger frem. Frugterne farves brunrøde i september og sidder til omkring november. Sorten har vist sig robust og hårdfør.

Oprindelse: Er som de forannævnte udvalgt i materiale af dansk oprindelse, og er en naturforekommende hybrid mellem de to danske

vilde arter.

Formering: Sorten skal formeres vegetativt, dette kan let ske ved urteagtige stiklinger, og sorten sætter da rodskud. 'Ripollo' kan også okuleres på normal vis.

Anvendelse: Den er især beregnet på anvendelse i anlæg, vildtplantninger og på naturgrunde som ved sommerhuse. Sorten er for grov og voldsom med sine rodskud til almindelige haver.

Rosa rugosa-hybrid 'F.J. Grootendorst' Dafo

Beskrivelse: Det er en ret lille busk, ca. 1,5 m, kuplet busk, tæt forgrenet, ret stive grene, sætter som rodægte nogle få rodskud. Grenene er tæt besat med korte torne. Bladene er lysegrønne, store, grove, ru og rynkede - (som ved R. rugosa) 8-15 cm lange, 7-14 cm brede, 5-7 småblade. Blomsterne er tæt fyldte (nellikeagtig) ca. 4 cm i diameter, RHS Red Purple Group 61 A til 61 B, oversat til dyb purpurrød, der normalt benævnes som mørkerød. Sætter ingen frugter. Sorten er hårdfør, men kan i udsatte egne fryse tilbage i strenge vintre. Fornyelsesbeskæring ofte nødvendigt.

Oprindelse: Sorten er oprindeligt introduceret i 1978 af F.J. Grootendorst, Holland. Det er en krydsning mellem Rosa rugosa 'Rubra' og en ukendt Polyantha hybrid.

Formering: Bedst ved okulation (podning), men stiklinger giver et tilfredsstillende resultat.

Anvendelse: Haver og parker.

Rosa rugosa-hybrid 'Max Graf' Dafo

Beskrivelse: Har lav krybende vækst, med opstigende nedadbøjede, og derefter krybende skud. Bliver ca. 60 cm høj, og dækker efter 10 år en flade på ca. 2 m i diameter. Bladene er mørkegrønne, glinsende 5-9 småblade (hele blade) 9-12 cm lange og 5-7 cm brede. Blomstringen foregår fra midten af juni og varer ca. 3 uger, og den remonterer lidt i august - september. Blomster er samlet 3-5 sammen på årgamle kortskud, væsentlig på enden af langskudene. Blomsterne er enkle, 5 kronblade, iøjnefaldende gule støv-

dragere, blomsten 7 cm i diameter, kronbladene svagt oprette, farven RHS Red Purple Group 57B, mørkrosa, de er velduftende. Frugterne er ofte ret få, ca 2 cm i diameter, purpurøde, men uden særlig prydværdi. Sorten er sund og normalt hårdfør, men kan fryse lidt tilbage i strenge vintre.

Oprindelse: Sorten kommer fra Bowditch 1919, formentlig en krydsning mellem Rosa rugosa x Rosa wichuriana.

Formering: Kan ske ved okulation, (podning) eller stiklinger.

Anvendelse: Egnet til bunddække, især til anlæg, oversigtsarealer og lignende steder.

Rosa villosa 'Rovilsa' Dafo

Beskrivelse: Det bliver en ca. 1,5 m høj tæt forgrenet busk, grenene oprette og tornede, og de breder sig svagt ved få rodskud. Bladene er middelstore, matte. Sorten blomstrer med mørkrosa blomster fra midt i juni og 3 uger frem. I september modnes frugterne og bliver smukt glinsende, mørkerøde, og de bliver sidende til omkring december.

Oprindelse: Er selekteret i materiale af dansk naturoprindelse.

Formering: Sorten formeres let ved stiklinger, men kan også formeres ved podning.

Anvendelse: Sorten er beregnet på anvendelse i store haver, anlæg og naturgrunde.

Salix alba 'Saba' Dafo

Beskrivelse: Det er et kraftigvoksende træ, med en hovedstamme, med smal vækst, med tæt forgrening, efter 15 år bliver den 10-12 m høj.

Bladene er 7-11 cm lange, 1-2 cm brede, nærmest lancetformede, de er på oversiden grønne, medens undersiden er grålig af sølvhår.

Den klon der danner baggrund for den nye sort har været afprøvet gennem 30 år og vist sig særdeles hårdfør, robust og sund.

Sorten ligner i vækstform og løv sorten 'Liempde', men udmærker sig ved hurtigere vækst og er mere sund og frodig.

Oprindelse: Klonen er anskaffet til Hornum i 1967 fra en foræd-

lingsstation i Holland sammen med 38 andre kloner, anskaffet under navnet Nordostpolder.

Formering: Træagtige stiklinger som andre S. alba sorter.

Anvendelse: Sorten er beregnet på anvendelse til især enrækkede hegn, som solitärtræ og til anlæg.

Endvidere har der været forespørgsel på sorten som energiplante, hvortil den kan være velegnet bla. p.g.a. sin hurtige vækst.

Salix repens

Artsbeskrivelse: Denne art hører til plantearter, som er naturligt hjemmehørende i Danmark, især på heder. Fra disse områder er igennem flere år indsamlet danske kloner til Institut for Landskabsplanter. Variationen i de indsamlede typer har været stor fra oprette 1,5 m høje til helt krybende kloner og fra grønne til grålige blade. I dette klonforsøg er udvalgt 2 sorter blandt danske vilde planter.

Salix repens 'Sakry' o Dafo

Beskrivelse: Det er en o klon, med lavt udbredt til krybende knap 1 m høj, og moderat vækst. Grenene er tynde, som unge grålige. Bladknopper er om foråret sølvglinsende, ligeledes nye blade, senere bliver de grønne og glatte, undersiden forbliver grålig, håret. Bladene er små, 1,5 - 2,0 cm lange.

Oprindelse: Er selekteret i planter af dansk naturoprindelse.

Formering: Vegetativt, let ved urteagtige stiklinger.

Anvendelse: Er beregnet til anvendelse i anlæg, skråninger, bunddække på tørre jorder, velegnet på vindudsatte steder også ved veje. Kan klippes helt tilbage.

Salix repens 'Saret' Dafo

Beskrivelse: 'Saret' bliver ca. 1,5 m høj og har tæt forgrening fra grunden. Grenene er ret tynde og oprette, mens bladene er små, ca 3 cm. lange. Grønne eller grålige af hår på oversiden, sølvgrå og stærkt hårede på undersiden. Sorten er helt hårdfør, vindfør, hurtigtvoksende.

Formering: Vegetativt ved stiklinger.

Anvendelse: Anlæg, vejskråninger og strandområder. Bedst ved fuld lyseksposering. Tåler kraftig beskæring, vind, saltluft og er særdeles robust og jordbundstolerant.

Vaccinium vitis-idaea 'Vacmi' Dafo

Beskrivelse: Det er en småbladet, lav, tæt form af tyttebær, bliver kun ca. 10 cm høj, men breder sig ved udløbere og danner et lavt, mørkegrønt tæppe, hvori der om efteråret fremkommer de små røde bær.

Opriidelse: Sorten er udvalgt i materiale indsamlet af S. Ødum i Nordamerika. 'Vacmi' er selekteret i var. minus. Opformeringen er sket på basis af flere uadskillelige planter, altså en klonblanding.

Formering: Formeres ved deling.

Anvendelse: Sorten er langsomtvoksende, og har kun interesse i haver, især for særlig planteinteresserede. Kræver sur jord, ligesom Rhododendron.

Weigela japonica 'Weipo' Dafo

Beskrivelse: Det bliver en stor opret busk, omkring 1,5 m høj, og næsten samme bredde. Busken er tæt forgrenet helt til grunden, formende en robust, grov busk. Bladene er mørkegrønne ru og rynket på langskud, helt op til 15 cm lange, på kortskud, hvor blomster sidder, noget mindre blade. Blomsterne fremkommer i juni, og varer ca. 3 uger, en mindre blomstring kan forekomme i august (remontering). Blomsterne samlet, mest 3 i bladhjørnerne. Ved udspring er farven RHS Yellow-Green 150 D gullig/grøn, svagt rødlig udvendig, bliver ved afblomstring dybrød, RHS Red 53 B. Blomsterne er klokkeformede, ca. 3 cm lange. 'Weipo' har været hårdfør, med kun få frostskafer.

Opriidelse: Sorten er udvalgt i nyt plantemateriale, indsamlet i Japan på den nordiske ekspedition i 1976.

Formering: Stiklinger som andre Weigela.

Anvendelse: Busk til grupper, hække og solitær til anlæg og haver.

Erkendtlighed

Uden et samarbejde med mange personer, har de omtalte forsøg, der har ført til selektionen af plantemateriale, ikke kunnet udføres. En særlig tak til Institut for Plantepestologi for udført testning for sygdomme, og til Planteopformeringsstationen, som har forestået distributionen af det meste af plantematerialet, og til Plantedirektoratet for godt samarbejde.

Til Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, herunder Arboretet, en tak for medvirkning til artsbestemmelser.

Det vil føre for vidt at nævne dem alle, men en tak skal siges til de mange dommergrupper, der har medvirket, samt til Klonkilde- og Frøkildeudvalget's medlemmer.

Endelig tak til de mange som beredvilligt har assisteret med mange aspekter, herunder levering af plantemateriale.

Afdelinger mv. under Statens Planteavlsforsøg

Direktionen

Direktionssekretariatet, Skovbrynet 18, 2800 Lyngby.....	45 93 09 99
Informationstjenesten, Skovbrynet 18, 2800 Lyngby.....	45 93 09 99
Afdeling for Biometri og Informatik, Lottenborgvej 24, 2800 Lyngby.....	45 93 09 99

Landbrugscentret

Centerledelse, Fagligt Sekretariat, Forskningscenter Foulum, Postbox 23, 8830 Tjele.	86 65 25 00
Afdeling for Grovfoder og Kartofler, Forskningscenter Foulum, Postbox 21, 8830 Tjele	86 65 25 00
Afdeling for Industriplanter og Frøavl, Ledreborg Allé 100, 4000 Roskilde.....	42 36 18 11
Afdeling for Sortsafprøvning, Teglværksvej 10, 4230 Skælskør.....	53 59 61 41
Afdeling for Kulturteknik, Flensborgvej 22, 6360 Tinglev.....	74 64 83 16
Afdeling for Jordbiologi og -kemi, Lottenborgvej 24, 2800 Lyngby.....	45 93 09 99
Afdeling for Planteernæring og -fysiologi, Vejervej 55, 6600 Vejen.....	75 36 02 77
Afdeling for Jordbrugsmeteorologi, Forskningscenter Foulum, Postbox 25, 8830 Tjele	86 65 25 00
Afdeling for Arealdata og Kortlægning, Enghavevej 2, 7100 Vejle.....	75 83 23 44
Borris Forsøgsstation, Vestergade 46, 6900 Skjern.....	97 36 62 33
Lundgård Forsøgsstation, Kongeåvej 90, 6600 Vejen.....	75 36 01 33
Rønhave Forsøgsstation, Hestehave 20, 6400 Sønderborg.....	74 42 38 97
Silstrup Forsøgsstation, Oddesundvej 65, 7700 Thisted.....	97 92 15 88
Tylstrup Forsøgsstation, Forsøgsvej 30, 9382 Tylstrup.....	98 26 13 99
Ødum Forsøgsstation, Amdrupvej 22, 8370 Hadsten.....	86 98 92 44
Laboratoriet for Biavl, Lyngby, Skovbrynet 18, 2800 Lyngby.....	45 93 09 99
Laboratoriet for Biavl, Roskilde, Ledreborg Allé 100, 4000 Roskilde.....	42 36 18 11

Havebrugscentret

Centerledelse, Fagligt Sekretariat, Kirstinebjergvej 10, 5792 Årslev.....	65 99 17 66
Afdeling for Grønsager, Kirstinebjergvej 6, 5792 Årslev.....	65 99 17 66
Afdeling for Blomsterdyrkning, Kirstinebjergvej 10, 5792 Årslev.....	65 99 17 66
Afdeling for Frugt og Bær, Kirstinebjergvej 12, 5792 Årslev.....	65 99 17 66
Afdeling for Landskabsplanter, Granlidevej 22, Hornum, 9600 Års.....	98 66 13 33
Laboratoriet for Forædling og Formering, Kirstinebjergvej 10, 5792 Årslev.....	65 99 17 66
Laboratoriet for Levnedsmiddelforskning, Kirstinebjergvej 12, 5792 Årslev.....	65 99 17 66

Planteværnscentret

Centerledelse, Fagligt Sekretariat, Lottenborgvej 2, 2800 Lyngby.....	42 87 25 10
Afdeling for Planteanatomi, Lottenborgvej 2, 2800 Lyngby.....	42 87 25 10
Afdeling for Jordbrugszoologi, Lottenborgvej 2, 2800 Lyngby.....	42 87 25 10
Afdeling for Ukrudtsbekæmpelse, Flakkebjerg, 4200 Slagelse.....	53 58 63 00
Afdeling for Pesticidanalyser og Økotoksikologi, Flakkebjerg, 4200 Slagelse.....	53 58 63 00
Bioteknologigruppen, Lottenborgvej 2, 2800 Lyngby.....	42 87 25 10

Centrallaboratoriet

Centrallaboratoriet, Forskningscenter Foulum, Postbox 22, 8830 Tjele.....	86 65 25 00
---	-------------